Alberto Canen

THE OBSERVER OF GENESIS

The science behind the creation story.

LARGE PRINT

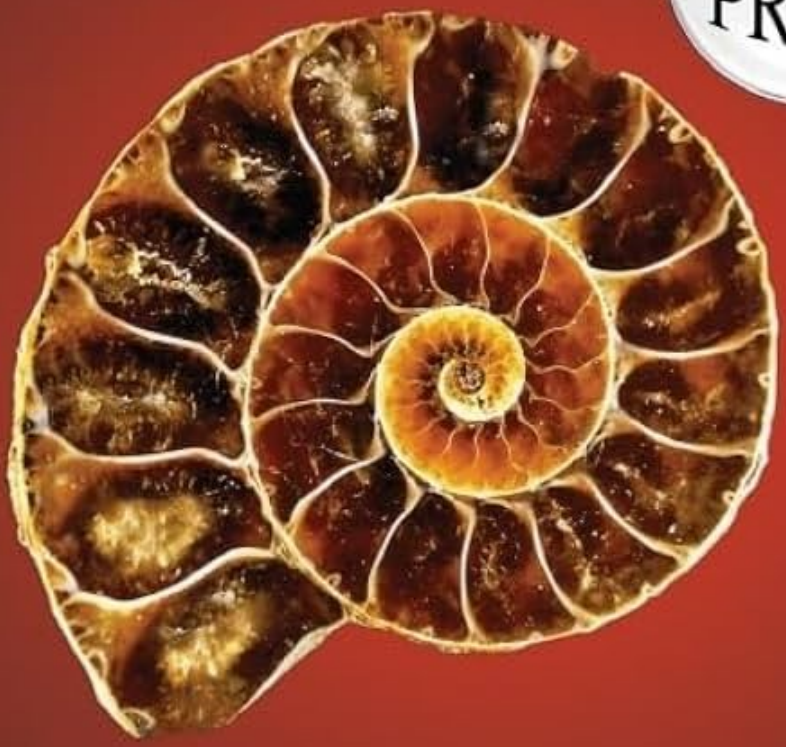

pagina digital

Alberto Canen

OBSERVATORUL GENEZEI

Știința din spatele poveștii creației

Copertă şi ilustraţii interioare realizate de autor.

Geneza, cele șapte zile, Creația ..... de unde provine textul care alcătuiește prima parte a Bibliei?

Este textul său doar un poem introductiv... sau este o narațiune?

Ce se află în spatele cuvintelor sale?

Alberto Cañen a găsit o cale alternativă de a oferi răspunsuri la acestea și la alte întrebări cuprinse în Geneză. El a găsit un traseu pe care nimeni nu l-a mai parcurs până acum și îl invită pe cititor să meargă de-a lungul lui și să facă împreună cu el descoperirile sale.

Autorul a descoperit că, ascuns în fundalul intrigii, se află cineva.

Cineva care observă, cineva care povestește. Cineva care povestește ceea ce observă. Și un loc, un loc din care observă.

Locația observatorului.

Cheia unui puzzle captivant.

Cuprins

Introducere
1. BIBLIA, GENEZA, CREAȚIA
    Șapte zile?
2 MILIARDE
3 ȘI ÎN ACEST COLȚ... VIAȚĂ...!
4 GENEZA
    Monștrii marini
    Pangeea și deriva continentală
5 LOCAȚIA ȘI MEDIUL
    Babilonienii
    Egiptenii
    Evreii
6 SCRIITORUL SACRU
7 OBSERVATORUL
    Contemplarea creației
8 MESAJUL ȘI ÎNVĂȚĂTURA
9 CONȚINUTUL TRANSCENDENTAL
10 EDEN
    Natura umană într-un mediu controlat
11 CALEA SPIRITUALĂ
    Religii

APENDICE I
    Biblia
    Enuma Elish
    Grădina Edenului
    Bit-Adinu
    Vulgata
    LXX
    Cain și Abel

APENDICE II
    Valea Balenelor
    (Wadi Al-Hitan, Egipt)

APENDICE III
    Locația Edenului

Introducere

Relatarea Genezei despre Creație - doar o introducere în scripturile biblice?

Ce ascund versetele sale?

Mit, invenție sau realitate științifică?

Această carte încearcă să abordeze un subiect care, în general, este inconfortabil de discutat, atât pentru oamenii de știință, cât și pentru cei religioși.

Știința respinge povestea din start, mai întâi cu râs și apoi cu furie, iar Biserica Catolică a relegat-o la o simplă introducere în scrierile sacre. „Relatarea Creației este un text religios cu învățături religioase", se spune. „Nu există știință în el", «nu trebuie să căutăm explicații științifice», desigur, evident.

Dar...

Trebuie să recunosc că am fost întotdeauna un critic dur al Genezei. Am fost întotdeauna printre cei care își ascundeau zâmbetul și schimbau subiectul pentru a nu polemiza. A vorbi despre Geneză și Creație în special era de neconceput pentru mine... până acum câteva luni.

A trecut un an de când fiul meu cel mic m-a întrebat despre Dumnezeu cu mult interes, mai mult decât o făcea de obicei.

Atunci am stat de vorbă, i-am explicat cât de mult am putut în limita cunoștințelor mele și am convenit să citim cărțile sfinte ale marilor religii pentru a lărgi și mai mult conceptele. Așa că am început prin a citi mai întâi Biblia[1], ca carte principală a catolicismului-judaismului-islamismului, și apoi Bhagavad Gita[2] a hinduismului-budismului[3].

În timp ce îi citeam Biblia, când treceam prin cartea lui Iosif, am avut - ceea ce s-ar putea numi - o revelație. Într-o clipă am înțeles motivul Bibliei, motivul creării Poporului Ales, motivul venirii lui Mesia, Creația, Edenul, politicile Bisericii Catolice, sarcina transcendentală a poporului evreu, politeismul, monoteismul și multe altele. Am fost atât de șocat de această descoperire încât am decis să o scriu în cartea mea „*Un singur Dumnezeu*".

Explicația relatării Creației din Geneza urma să facă parte din acea carte, dar, după ce am discutat-o cu redactorul meu și cu consilierul meu literar, am decis că este mai bine să o separ într-o carte separată, deoarece merită un tratament special.

La încheierea cărții *Un singur Dumnezeu* - în august 2011 - am revenit la relatarea Genezei despre Creație și am început să o rezolv.

Era clar pentru mine că Geneza era o relatare adevărată, era o relatare care s-ar fi putut întâmpla, dar care fusese cumva mascată.

Care era cheia, care era piatra turnantă care îmi permitea să interpretez relatarea?

---

1 A se vedea anexa I

2 Bhágavad-guitá, cel mai important text sacru hindus. Este considerat unul dintre cele mai importante clasice religioase din lume. Termenul Bhágavad-guitá înseamnă cântarea lui Bhagavan (Dumnezeu, care posedă [toate] opulențele). Bhágavad-guitá este adesea numită simplu Guita (Gi-ta). Deși substantivul sanscrit **guita** este feminin (the „song"), în engleză poate fi adesea văzut ca masculin (the „song") și accentuat cu un accent grav sau plat (the Guita). Face parte din textul epic *Majábharata* (posibil secolul al III-lea î.Hr.) și constă din 700 de versuri. Conținutul său este conversația dintre Krisná - pe care hinduiștii îl consideră o întrupare a lui Vishnu (în timp ce Krisná este considerat originea lui Vishnu de către hrisnaiști) sau, de asemenea, personalitatea principală a lui Dumnezeu, și vărul și prietenul său Áryuna pe câmpul de luptă, în momentele premergătoare izbucnirii războiului de la Kurukshetra. Răspunzând confuziei și dilemei morale a lui Áryuna, Krisná îi explică lui Áryuna toate misterele spiritualității. În timpul discursului său, Krisná își dezvăluie identitatea de „Dumnezeu adevărat" (suaiam Bhagaván), binecuvântându-l pe Áryuna cu o viziune uluitoare a formei sale divine universale, printre alte învățături.

3 Deși o mare parte a budismului neagă faptul că doctrina sa își are esența în Bhagavad Gita - și, prin urmare, în hinduism - este incontestabil că învățăturile lui Buddha se bazează pe sau sunt aceleași cu cele ale hinduismului: **dharma** (acțiunea corectă) și sfârșitul **samsarei** (ciclul nașterilor) prin atingerea **nirvanei** (iluminarea).

Cheia, am descoperit, era că povestea, textul, era o narațiune a cuiva care spunea ceea ce a văzut. Aceasta a fost cheia, aceasta a fost tabla - ca să spun așa - pe care trebuiau puse cap la cap piesele acestui *puzzle*.

În textul Creației a existat un observator, un narator. Nu erau doar versuri, nu, era clar o poveste. Povestea unui observator.

Când această variabilă - observatorul-narator - a fost introdusă, totul a căpătat sens. De aici, restul a fost doar o chestiune de căutare a întrebărilor potrivite: a fost o viziune sau o revelație, sau ambele, cât timp a durat viziunea, cine era, unde locuia, care era locația sa?

Locația, locația a fost decisivă.

Observatorul și locația sa erau piesele cheie pentru înțelegerea poveștii Creației.

Această carte descrie călătoria pe care a trebuit să o fac de la Biblie la știință, într-un permanent du-te-vino până când am reușit să dezleg misterul.

Vă încurajez să mă însoțiți în descoperirea mea.

Să bem o ceașcă de cafea, să găsim un scaun confortabil și să lăsăm deoparte preconcepțiile pentru o clipă.

Să ne deschidem mințile și să vedem ce mistere au fost ascunse în spatele versetelor din Geneză timp de peste trei mii de ani.

Versiunea pe care am folosit-o pentru această comparație este Biblia de la Ierusalim.

Biblia de la Ierusalim (Bible de Jérusalem) este o versiune a Bibliei publicată în fascicule între 1948 și 1953, care a fost ulterior publicată de Școala Biblică și Arheologică Franceză din Ierusalim ca urmare a traducerii manuscriselor grecești și ebraice în franceză. Ulterior a fost tradusă și în alte limbi vernaculare, fiind completată integral în spaniolă. Criteriul pentru traducerea sa a fost compararea cu textele originale ebraico-aramaice și grecești.

1. BIBLIA, GENEZA, CREAȚIA

Șapte zile?

Cine nu s-a întrebat: șapte zile? Da, cine nu s-a întrebat? și ne-a privit în profil, cu o jumătate de zâmbet răutăcios.

Într-adevăr, așa este, tot mai puțini oameni pot crede că Dumnezeu a creat cerurile și pământul în șapte zile.

Și dinozaurii? Ei bine, în momentul în care se pune această întrebare (pur retorică, desigur) suntem deja angajați într-o discuție care ar putea stânjeni chiar și cea mai vopsită barză curajoasă.

De obicei, discuția despre *Geneză* duce inevitabil la o diviziune ireconciliabilă între știință și religie. Aparent, una o invalidează pe cealaltă. Dacă *Geneza* spune șapte zile, iar știința a dovedit că au fost șase miliarde de ani, totul indică faptul că ceva este evident greșit. ..., în *Biblie*.

Este dificil pentru noi să spunem că analiza științei este greșită, dincolo de -posibil- o sută de milioane de ani în plus sau o sută de milioane de ani în minus. Așadar - urmând această logică -, vom lua ca bază pentru această analiză ceea ce știința susține că au fost primele momente ale sistemului solar și ale planetei noastre, Pământul, pe baza descoperirilor actuale.

Ei bine, dacă sistemul solar și Pământul există de mai bine de șase miliarde de ani, de când erau doar un nor de praf și gaz stelar în derivă în frumoasa noastră galaxie... cum am ajuns la cele șapte zile? Sigur, știu, nu-mi spuneți: superficialitate pură, mituri, povești vechi din diverse mitologii. Ei bine, nu-i condamn, asta credeam și eu până când i-am citit Biblia fiului meu cel mic și am descoperit că ceva nu era în regulă în textele *Genezei*, sau era ?

Ceva din textele sacre mi-a atras atenția și pentru o clipă m-am oprit să le privesc și m-am gândit: dacă *Geneza* ar avea sens, dacă narațiunea ar corespunde explicației științifice, dacă textul *Genezei* ar fi viziunea cuiva care a văzut crearea sistemului solar ca într-un film? Și mi-am amintit, câte descoperiri au fost începute cu această simplă propoziție: „Și dacă?”

Și da, să încercăm să abordăm subiectul din această perspectivă, oricum... ce avem de pierdut...?

Desigur, trebuie să precizez în acest moment că eu cred în Dumnezeu. Cred că Dumnezeu a creat totul. Sunt, ceea ce se numește, un credincios.

Din punct de vedere filozofic, înclin mai mult spre partea hinduso-budistă, decât spre partea catolică-evreiască-musulmană, dar, întrucât Dumnezeul este același în ambele cazuri, nu văd niciun conflict în a citi cărțile sfinte ale ambelor religii și a analiza ceea ce Dumnezeu le-a spus oamenilor, fie ei din Mesopotamia sau din Valea Indusului.

Ei bine, să mergem atunci și să vedem ce ne-a spus Dumnezeu.

2. MILIARDE

Mai întâi, să reflectăm asupra celor şapte zile „niciodată bine gândite”.

Desigur, cele şapte zile biblice trebuiau să aibă un fel de explicaţie, m-am gândit eu, şi m-am apucat să găsesc o soluţie.

Primul lucru care mi-a venit în minte a fost că, dacă Dumnezeu este infinit, este posibil ca o zi a lui Dumnezeu să dureze un miliard de ani, deci şapte zile ale lui Dumnezeu ar putea foarte bine să dureze şase miliarde de ani. Aţi putea spune de ce şase miliarde de ani? Ei bine, pentru că în prezent se estimează că au trecut şase miliarde de ani de la nebuloasa iniţială până în prezent, iar patru miliarde şi jumătate de ani au trecut de la consolidarea Pământului.

Deşi Occidentul nu a avut de-a face cu numere mari - şi prin numere mari înţeleg numere de miliarde de ani - în mitologiile sale, poate fi interesant de observat că în India - în momentul în care a fost scrisă *Geneza* - erau deja obişnuiţi să gândească în termeni de numere de această magnitudine.

De exemplu: conform scripturilor vedice[4], cele patru *yugas* (ere) formează un ciclu de 4 320 000 de ani (un Majá-yugá sau „marea eră”), care se repetă la nesfârşit. Prima este **Satyá-yugá** sau „era adevărului”, cu o durată de 1 728 000 de ani. În care durata medie de viaţă a unei persoane era de 100.000 de ani. Este Epoca de Aur, conform unei alte clasificări.

Urmează **Duapára-yugá** sau „a doua epocă”, care se întinde pe aproximativ 1 296 000 de ani. Cu o durată medie de viaţă de 10.000 de ani; numită şi Epoca de Argint.

„A treia epocă”, **Treta-yuga**, a durat aproximativ 864.000 de ani; în ea, durata medie de viaţă a unui om era de 1.000 de ani; este cunoscută şi sub numele de Epoca Bronzului (deşi nu este menită să coincidă cu Epoca Bronzului din India).

În cele din urmă, **Kali-yuga** sau „Epoca certurilor”, cu o durată de 432 000 de ani, în care durata medie de viaţă a omului era de 100 de ani (la începutul ei, acum 5100 de ani). Se numeşte Epoca Fierului (de asemenea, nu se intenţionează să coincidă cu Epoca Fierului din India).

Interesant, foarte interesant.

Până în acest moment nu am găsit nicio obiecţie la cântărirea celor „şapte zile”.

Dacă cineva crede în Dumnezeu, lucrul normal, din punctul meu de vedere, ar fi să creadă că el este infinit, aşa că relaţia de mii sau milioane de ani de zile a lui Dumnezeu nu a generat niciun conflict pentru mine.

Să trecem mai departe.

Să analizăm acum explicaţia ştiinţifică a naşterii sistemului solar şi a planetei noastre Pământ, iar apoi să o comparăm cu textul *Genezei*.

Vă invit să vă plasaţi în timp şi spaţiu. Să ne întoarcem la momentul în care totul a început în micul nostru colţ de univers.

În urmă cu şase miliarde de ani, un nor de gaz şi praf stelar - ceea ce se numeşte o nebuloasă planetară - plutea în derivă în spaţiu.

---

4 Patru texte foarte vechi, care stau la baza religiei vedice, anterioară religiei hinduse, se numesc Vedas (literal „cunoaştere” în sanscrită). Cuvântul sanscrit **veda** provine dintr-un termen indo-european (weid), legat de viziune, din care au apărut latinescul vedere (a vedea) şi *veritás* (adevăr) şi cuvintele englezeşti „to see” şi „truth”. Textele vedice s-au dezvoltat în cadrul a ceea ce se numeşte cultura vedică, bazată pe caste (varna sau „culoare”) şi *asrame* (etape ale vieţii religioase).

Această nebuloasă, acest nor de praf și gaz stelar este produsul rezidual al unei stele care, după moartea sa sub formă de supernovă[5] (o stea care explodează în timpul morții sale, etapa sa finală), împrăștie în spațiu materialele pe care le-a produs în interiorul său din elemente mai simple. Elementele create în acel cuptor stelar - acum mai complexe - alcătuiesc acest nor imens de praf, gheață și gaze care plutește placid în derivă. Nebuloasa noastră locală.

La un moment dat, acest calm, această plutire placidă este tulburată de sosirea unor valuri, unde de șoc, posibil produse de explozia unei alte supernove, a unei alte stele care își încheie zilele în apropiere.

Aceste unde de șoc, aceste unde care lovesc și scutură nebuloasa noastră liniștită declanșează contracția acesteia și, pe măsură ce se contractă, începe să se rotească și să se aplatizeze.

Acest disc aplatizat, care este acum nebuloasa noastră planetară, conduce cea mai mare parte a materiei în centru, unde se acumulează.

Această aglomerare uriașă de materie (în cea mai mare parte gaz) provoacă - sub propria greutate și sub efectul gravitației - colapsul, inițiind astfel arderea stelei centrale în devenire, Soarele.

Aceeași forță gravitațională - aceeași forță gravitațională - care generează acumularea de materie în centru și, în consecință, crearea unei stele, în cazul nostru Soarele, produce și vârtejuri și bulgări în discul de praf.

Aceste noduri în vârtej, care își continuă călătoria în jurul centrului, sunt nodurile care vor da naștere planetelor.

Aceste planete primordiale, aceste noduri sau vârtejuri de materie stelară, își continuă călătoria în jurul Soarelui, dar nu într-o mișcare circulară, ci în spirală, căzând spre acesta, apropiindu-se puțin mai mult la fiecare întoarcere, pe fiecare orbită. Rezultă deci că atunci când și-au început rotirea, vârtejurile inițiale, erau mai departe decât sunt astăzi planetele „finite”.

Și care a fost consecința acestei apropieri în spirală de Soare? Ei bine, ceea ce s-a întâmplat a fost că aceste planete bebeluș, am putea spune, „curățau” spațiul prin care treceau de resturi, praf și gaze și, astfel, își creșteau masele cu materia capturată.

Așadar, să recapitulăm și să privim imaginea de ansamblu.

În primul rând: apare un nor haotic de praf și gaze, rezultatul unei explozii anterioare de supernovă care își împrăștie materia prin spațiu.

În al doilea rând, din această materie este generat un disc de acreție care va da naștere mai întâi Soarelui și apoi planetelor.

În al treilea rând, acest disc este el însuși un nor de praf și gaze, pe care planetele care orbitează îl vor curăța de spațiul înconjurător.

„Măturând” această materie, atrăgând-o spre ele, planetele vor crește în dimensiuni odată cu praful și gazul capturat.

---

5 **Supernovă**: O stea care explodează și aruncă cea mai mare parte a masei sale în jurul său la viteze foarte mari. În urma acestui fenomen exploziv, pot apărea două cazuri: fie steaua este complet distrusă, fie nucleul său central rămâne, care la rândul său se prăbușește singur, dând viață unui obiect foarte masiv, cum ar fi o stea neutronică sau o gaură neagră.

Fenomenul exploziei unei supernove este similar cu cel al exploziei unei Nova, dar cu diferența substanțială că, în primul caz, energiile implicate sunt de un milion de ori mai mari. Atunci când are loc un astfel de eveniment catastrofal, astronomii văd cum se aprinde brusc pe cer o stea care poate atinge magnitudini aparente de -6m sau mai mult.

Explozia unei supernove este un fenomen relativ rar. Cu toate acestea, avem dovezi ale unor astfel de evenimente: în 1054, o stea s-a aprins în constelația Taurus, ale cărei rămășițe pot fi încă văzute sub forma splendidei Nebuloase Crab; în 1572, marele astronom Tycho de Brahe a observat o supernovă strălucind în constelația Cassiopeia; în 1640, un fenomen similar a fost observat de Kepler. Toate acestea sunt apariții ale supernovelor care au explodat în galaxia noastră.

În prezent, se estimează că fiecare galaxie produce, în medie, o supernovă la fiecare șase secole. O supernovă celebră dintr-o galaxie exterioară este cea care a apărut în 1885 în Andromeda.

Multe dintre aceste roci, praf și gheață, rămășițe ale acelui nor, sunt meteoriții care continuă să cadă astăzi pe Pământ și care au lăsat suprafața Lunii și a planetei noastre atât de marcată.

De asemenea, vântul solar, produsul combustiei nucleare a Soarelui, curăță spațiul înconjurător de materiale ușoare și le împrăștie în îndepărtatele zone ale sistemului.

Pe măsură ce acest val de gaze ușoare și praf este îndepărtat de vântul solar, el este din nou capturat în calea sa de gravitația planetelor din calea sa, adăugând astfel - puțin mai mult - la masa fiecăreia dintre ele.

Ei bine, avem deja planete primitive care orbitează pe orbite aproape circulare în jurul Soarelui, deoarece atunci când mișcarea generală a sistemului s-a stabilizat, aceste orbite nu mai erau spirale.

Aceste planete, care primeau materie din gazul și praful spațiului - posibil, de mai multe ori, sub forma unor coliziuni violente - trebuie să fi existat, la acel moment, într-o stare de lavă topită (în cazul planetelor negazoase), deoarece frecarea generează căldură, iar coliziunile acelei materii produceau multă frecare, ceea ce ducea la o creștere mare a temperaturii care topea rocile și praful, unindu-le în mase unice, de obicei de formă aproape sferică.

Pe măsură ce planetele au primit din ce în ce mai puține impacturi, au început să se răcească și, pe măsură ce se răceau, au creat un înveliș, o crustă, o suprafață solidă, crusta Pământului pe care pășim astăzi. Nu numai că s-a format suprafața, dar gazele care au fost eliberate și prinse de forța gravitațională au dat naștere unei atmosfere, cum este cazul planetei noastre Pământ și al atmosferei ale cărei gaze le respirăm astăzi.

La rândul său, gheața din norul inițial, de asemenea prinsă, a dat naștere la apă și, în consecință, acumularea acesteia va genera mările, râurile și ploile.

Bine, bine, acum să ne gândim la o perioadă în care planeta, deși se răcise suficient pentru a se forma crusta, era încă prea fierbinte pentru ca apa să se acumuleze sub formă lichidă la suprafață. În acea perioadă, ciclul evaporare-condensare-ploaie era mult mai rapid din cauza temperaturilor ridicate de la suprafață. În acel moment, umiditatea era cu adevărat insuportabilă. Ploaia și furtunile au urmat una după alta. Ploaia se evapora imediat ce atingea solul.

Un cer impenetrabil, multă ceață și lumina soarelui care abia reușea să se infiltreze.

Cu siguranță, ar fi fost imposibil pentru o persoană aflată la suprafață să vadă stelele sau Soarele însuși din cauza norilor și a ceții, pe de o parte, și din cauza prafului rămas care ar fi plutit încă în spațiu între planetele în formare, pe de altă parte.

Sună acest lucru prea complicat sau greu de imaginat? Da, este posibil.

Mi se pare că un exercițiu bun, pentru a vă pune în această situație, ar fi să vă imaginați că vă aflați în mijlocul unei furtuni puternice de nisip și, odată ajunși acolo, să încercați să vedeți Soarele.

Cu siguranță am vedea lumina, strălucirea care ne înconjoară, dar cu greu am putea identifica exact sursa, originea acelei lumini. Praful, „nisipul” care zboară în furtună, praful în suspensie ne-ar împiedica să vedem Soarele.

Pe de altă parte, în timp ce „afară” are loc această „furtună de nisip”, aici, în interior, în atmosfera planetei, ne-am afla în mijlocul unei ploi torențiale fierbinți, cu nori, fulgere și tunete, precum și erupții vulcanice, ploi de cenușă și vapori otrăvitori.

Cu siguranță, un adevărat scenariu, un scenariu extraordinar, un scenariu foarte diferit de cel de astăzi.

Acest scenariu, în care astăzi probabil că nu am rezista un minut în viață, ar crea condițiile ideale pentru a porni pe calea vieții (umiditate, temperatură, raze cosmice și radiații solare - care lovesc aproape nestingherite). Condiții ideale care ar crea primii aminoacizi, primele lanțuri moleculare. Lanțuri care vor da ulterior naștere unor organisme mai complexe.

Acum că există condițiile necesare, să trecem la pasul următor. Evoluția vieții.

3. ȘI ÎN ACEST COLȚ... VIAȚA...!

Am văzut mai devreme că viața, așa cum o știm pe planeta noastră, a început cu și în apă. Apa joacă un rol fundamental pentru tipul nostru de existență. Să ne gândim că noi, oamenii, suntem formați din șaptezeci la sută din acest element, aproape că am putea spune că suntem animale acvatice adaptate la suprafață.

Ei bine, trebuie să ne punem în locul respectiv și să ne gândim că, simultan, planeta se răcește, apa rămâne mai mult timp în stare lichidă și se acumulează în locurile cele mai joase datorită simplului efect al gravitației.

Acest ocean inițial - se pare - a fost unul singur, iar pământul - ca continente - a fost, de asemenea, unul singur.

Știința numește astăzi acest supercontinent unic *Vaalbara-Pangea*[6].

Pangeea nu rămâne un continent unic, ci se fracturează, iar segmentele sale plutesc în derivă, navigând, ca să spunem așa, pe lava topită de sub crustă și dau naștere continentelor pe care le cunoaștem astăzi.

Să privim puțin în urmă și să punem toate aceste fapte în perspectivă.

Să observăm că viața, așa cum a evoluat, a apărut mai întâi în mare și apoi a migrat spre uscat, pe măsură ce supercontinentul Vaalbara-Pangea s-a fracturat și s-a deplasat pe glob pentru a ocupa locurile pe care le cunoaștem astăzi.

În mare, unde viața a creat animale, au fost generate și plante, care s-au mutat pe uscat și au devenit vegetația de pe uscat - copaci, iarbă etc...

Unele dintre aceste animale marine care au „ieșit" pe uscat, în timp ce evoluau, s-au întors în mare, unde și-au continuat evoluția - de exemplu cetaceele (balene, delfini etc.).

Altele dintre aceste animale primordiale s-au obișnuit să trăiască la suprafață și au dat naștere faimoșilor dinozauri, care au domnit pe planetă timp de aproximativ 160 de milioane de ani. Nu vreau să vă copleșesc sau să vă împovărez cu istoria lumii noastre - cu siguranță mulți dintre dumneavoastră sunteți familiarizați cu ea - dar este important să ne familiarizăm cu ea și să încercăm să observăm anumite „detalii", deoarece acestea sunt indicii esențiale pentru înțelegerea subiectului în cauză.

Să continuăm, (cu o mică paranteză).

Dinozaurii au apărut acum aproximativ două sute treizeci de milioane de ani și au dispărut - s-au stins - acum aproximativ șaizeci și cinci de milioane de ani.

---

6 Pangea (Vaalbara-Pangea): Derivat din prefixul grecesc „**pan**" care înseamnă „tot" și cuvântul grecesc „**gea**" care înseamnă „sol" sau „pământ". Astfel" ar rezulta un cuvânt al cărui sens este «întregul pământ». Pangeea este rezultatul evoluției primului continent Vaalbara, care s-a format probabil acum aproximativ 4 miliarde de ani. Pangeea s-a divizat acum aproximativ 208 milioane de ani în Laurasia și Gondwana. Fragmente din acest continent străvechi fac acum parte din Africa, Australia, India și Madagascar.

Cronologie

Supercontinente minore sau parțiale:

-Nena (Supercontinent, apărut acum aproximativ 1,8 miliarde de ani).
-Atlantica (Supercontinent, a apărut acum aproximativ 1,8 miliarde de ani).
-Gondwana (apare acum aprox. 200 de milioane de ani).
-Laurasia (împreună cu Gondwana, Laurasia a apărut acum aproximativ 200 de milioane de ani).
-Eurasia (Eurasia este supercontinentul actual format din Europa și Asia).

Supercontinentele majore:

-Vaalbara (Răsare acum aproximativ 4 miliarde de ani).
-Ur (Supercontinent, apărut acum aproximativ 3 miliarde de ani).
-Kenorland (apare acum aproximativ 2,5 miliarde de ani).
-Columbia (Supercontinent, apare acum aproximativ 1,8 miliarde de ani).
-Rhodynia (apare acum aproximativ 1,1 miliarde de ani).
-Pannotia (apare acum aproximativ 600 de milioane de ani).
-Pangaea (A apărut acum aproximativ 300 de milioane de ani).

Dacă luăm în considerare faptul că specia umană, primul Homo, a apărut abia în ultimele două milioane de ani, vom înțelege că dinozaurii și oamenii nu au coexistat niciodată.

Între ultimul dinozaur și primul Homo a existat un interval de șaizeci de milioane de ani, suficient de lung pentru ca aceștia să nu se fi întâlnit niciodată.

În acest moment, aș dori să atrag atenția asupra unor detalii ale evoluției vieții care vor deveni importante atunci când ne vom uita la *Geneza*.

Este interesant de observat că unii dinozauri erau zburători - cum ar fi pterozaurul - și este posibil să fi avut habitatul pe plaje. Să ne gândim că aceste animale aveau aripi precum cele ale liliecilor și că nu erau potrivite pentru a zbura precum un avion sau o rață, dar trebuiau să se lanseze dintr-o zonă înaltă, o stâncă înaltă, pentru a-și începe zborul; și pentru asta, ce altceva mai bun decât o stâncă deasupra mării. Unele dintre ele erau animale foarte mari, care atingeau o anvergură a aripilor de până la 12 metri, aproape ca un avion mic.

De asemenea - și este foarte important - să subliniem că ființele umane au fost ultimele care au apărut în această poveste, povestea evoluției.

Bine. După cum probabil ați observat, sistemul solar a avut nevoie de aproximativ șase miliarde de ani pentru a se forma, iar omul și-a făcut apariția în ultimele două milioane de ani și, în general, se obișnuiește să se compare aceste șase miliarde de ani cu un an de trei sute șaizeci și cinci de zile, în care nebuloasa începe să se prăbușească pe 1 ianuarie, iar specia umană își face apariția la ora unsprezece noaptea, pe 31 decembrie.

Omul are momentul său la sfârșitul întregului proces.

Cred că această scurtă prezentare a istoriei Pământului ne oferă o bază suficientă și necesară de informații pentru a face comparația noastră, așa că haideți să încercăm!

4. Iată... GENEZA[7]

„La început, Dumnezeu a creat cerurile şi pământul”.

«Pământul era haos şi confuzie şi întuneric peste adâncuri, şi un vânt de la Dumnezeu sufla peste ape. Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Şi a fost lumină. Dumnezeu a văzut că lumina era bună şi a separat lumina de întuneric; şi Dumnezeu a numit lumina „zi”, iar întunericul l-a numit „noapte”. Şi a fost seară şi a fost dimineaţă, prima zi»

(Geneza 1:1-5).

Să ne uităm mai atent la ceea ce ne spune acest prim paragraf.

În această descriere, disting clar haosul originar din acea nebuloasă de praf cosmic menţionată de ştiinţă. O „mare” de praf, pentru cineva care o vede poate în întuneric şi care nu are nici cea mai mică idee că ceea ce vede nu este apă, ci o nebuloasă în care el (posibilul nostru observator) „plutește”. Acest individ se află în locul, în locul exact, în care, sute de milioane de ani mai târziu, se va afla Pământul în formare. În plus, întrucât nu a pus încă piciorul pe pământ solid, singurul lucru pe care îl poate întrevedea sau înţelege, conform parametrilor săi, este abisul, abisul spaţiului.

Apoi, acelaşi individ (care îşi continuă observaţia şi povesteşte ceea ce vede) percepe că lumina străluceşte pentru prima dată şi crede că Dumnezeu, în acel moment precis, o creează - ca lumină - deoarece nu poate vedea încă că soarele este cel care o generează. El vede lumina, dar nu şi de unde provine. Pentru el este ca şi cum Dumnezeu a „aprins” lumina.

Atunci apare prima mare dilemă a *Genezei*: cum poate fi creată lumina înaintea stelelor (această întrebare - evident retorică - este de obicei însoţită de un gest sceptic, o privire complice lăudăroasă şi intenţia de a pune capăt conversaţiei). Da, este adevărat, nu se poate, dar -întotdeauna există un dar-, ce s-ar întâmpla dacă am plasa observatorul exact în locul unde se află vârtejul primordial, cel care va da naştere planetei? Este evident că observatorul nostru ar putea vedea lumina, dar nu ar putea şti de unde vine, de unde provine acea lumină, pentru că, aşa cum am avertizat anterior, „furtuna de praf” l-ar împiedica să facă acest lucru. De asemenea, fiind „în picioare” (în picioare) pe vârtej, el ar percepe trecerea de zi-noapte, lumină-întuneric, datorită rotaţiei acestuia. Această persoană, stând, instalată, pe vârtej, s-ar roti odată cu el şi, prin urmare, într-o clipă ar fi cu faţa la lumină, iar în următoarea, cu spatele la ea.

Aici, ne putem deja da seama că existenţa unui observator şi - cu atât mai mult - localizarea sa este fundamentală, fundamentală, pentru a înţelege *Geneza*.

Acest individ care observă şi apoi relatează ceea ce a văzut, contemplă dintr-un anumit loc, dintr-o anumită locaţie. Undeva se află în momentul în care „vede”, în momentul în care primeşte viziunea, revelaţia. Iar acel loc, acea locaţie, este ceea ce face diferenţa, este ceea ce ne dă indiciul că descrierea *Genezei* poate avea sens, este cheia enigmei. Cheia care deschide o lume de posibilităţi.

(Şi acum? gestul lăudăros?...).

***

Este necesar să clarificăm faptul că, atunci când vorbesc despre un observator, mă refer la cineva care, într-un moment recent, să spunem acum aproximativ trei mii de ani, primeşte o viziune sau o revelaţie de la Dumnezeu şi, prin această viziune sau revelaţie, vede crearea sistemului solar.

---

7 **Geneza**. Numele grecesc provine din conţinutul cărţii: originea lumii, a rasei umane şi a poporului evreu” genealogia întregii omeniri de la începutul timpurilor. De asemenea, „geneza” are sensul de „prolog”, deoarece istoria evreilor începe în mod corect cu Exodul”, din care *Geneza* este doar un *prolegomenon*. Acest titlu apare în versiunea greacă *Septuaginta* (LXX). În ebraică, cartea se numeşte „Bere'schíth”: „La început” este preluat din primul cuvânt al propoziţiei de deschidere. Textul pe care îl folosesc pentru analiză este din Biblia de la Ierusalim „Editions du Cerf” Paris” 1973.

Aceasta nu înseamnă că observatorul a fost martor la creație în momentul în care Dumnezeu o făcea, ci că a văzut-o sau a înțeles-o după aceea, printr-un fel de viziune extrem de prescurtată.

***

Nu cred că *Geneza* a avut vreodată sens pentru mulți. Sau cel puțin eu cred că nu a avut sens pentru că majoritatea celor care o analizează pornesc de la premisa că informațiile despre *Creație* (Geneza) ar fi trebuit să fie date persoanei care a scris Biblia în formatul unei cărți științifice, cu date științifice, tabele și grafice; sau cu structura unei revelații detaliate, care să ne permită să înțelegem ce s-a întâmplat din toate unghiurile. Mai exact cu această posibilitate: aceea de a putea vedea faptele din toate unghiurile.

Este posibil ca motivul acestei preconcepții să stea în faptul că mintea noastră *scientistă* se așteaptă ca datele științifice să fie însoțite de grafice, tabele, statistici și - desigur - de formatul corect. Cu toate acestea, dacă ne uităm la modul în care oamenii care primesc viziuni sau revelații de la Dumnezeu „văd" ceea ce El le revelează, vom înțelege mai bine că aceste manifestări divine nu au loc niciodată conform parametrilor umani. De obicei, aceste viziuni sau revelații sunt doar atât, viziuni. Viziuni asemănătoare cu filme foarte scurte asupra cărora privitorul nu are niciun control. Viziunile sunt adesea asemănătoare cu un vis.

Uneori, aceste viziuni sunt însoțite de o idee care devine clară după o contemplare extatică sau, în unele cazuri, există cineva care vorbește cu persoana care are experiența și îi explică ceva anume care poate - sau nu - să aibă legătură cu ceea ce a văzut.

Bun.

Să mergem puțin mai departe cu abordarea noastră și să încercăm să desluşim acest mister.

Dacă acest individ (observatorul nostru) ar fi plutit în spațiu deasupra sistemului solar în formare, ar fi „văzut" că steaua se naște odată cu lumina, dar este clar că nu, deoarece el percepe mai întâi lumina și mult mai târziu existența stelelor. Deci, în acest moment m-am întrebat: de ce, de ce nu vede, de ce nu vede ceva atât de evident?

Pur și simplu pentru că nu poate.

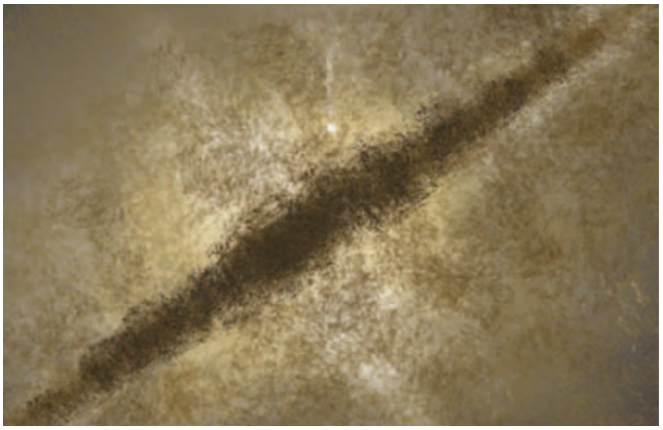

Vedere de pe discul de acreție

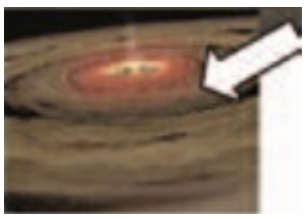

Vedere din spațiu
(*Săgeata indică locația observatorului*.)

Fără îndoială, pentru mine, locația sa - locul de unde observă - nu este în spațiu, ci la nivelul discului de acreție, la nivelul unde sunt create planetele, și tocmai de aceea stelele îi sunt ascunse în spatele prafului remanent. Cheia, cheia acestui mister este locația observatorului, iar acea locație trebuie să fie - fără îndoială - un punct de pe suprafața planetei. Prin urmare, să ne continuăm comparația presupunând că observatorul se află pe ceea ce va fi la un moment dat suprafața planetei noastre, Pământul.

Să citim ce se întâmplă în **a doua zi**:

»*Dumnezeu a zis:*

„Să fie o întindere în mijlocul apelor, care să le despartă una de alta”. Și Dumnezeu a făcut firmamentul și a separat apele de sub firmament de apele de deasupra firmamentului. Și așa a fost. Și Dumnezeu a numit firmamentul „ceruri”. Și a fost seară și a fost dimineață, a doua zi«

(Geneza 1:6-8).

În acest fragment, observatorul nostru rămâne în același loc, la suprafața Pământului (acum format), și de acolo povestește ce „vede”, este viziunea pe care i-o trimite Dumnezeu.

Pentru mine este evident că el observă răcirea planetei și, în consecință, condensarea apei, apa care începe să se acumuleze la suprafață și separarea clară a gazelor din atmosferă care vor forma firmamentul, cerul.

Pentru el, înainte de separarea apelor, totul era amestecat, de unde și „separarea”. Dar ce este amestecat? Apă și aer (firmamentul).

Există atât de mult vapori și umiditate, plus norii - posibil vulcanici - încât el simte că cerul este amestecat cu ploaie și apă de mare.

Pentru el această situație este foarte confuză. Dar pe măsură ce pământul (planeta) se răcește treptat, separarea apelor - am putea spune - devine evidentă. Ploaia este ploaie, pământul este pământ și marea este mare.

(Ți-am captat atenția, nu-i așa, nu încă?)

Bun.

A treia zi:

»*Dumnezeu a spus:*

„Să se adune apele de sub firmament într-un singur tot și să se vadă uscatul”; și așa a fost. Și Dumnezeu a numit uscatul, iar apelor împreună le-a numit mări; și Dumnezeu a văzut că era bine.

„Dumnezeu a zis:

„Să dea pământul vegetație: ierburi care dau sământă și pomi fructiferi care dau rod, de felul lor, cu sămânța lor în ei, pe pământ”. Și așa a fost. Și pământul a adus vegetație: ierburi care dau sământă, după felul lor, și pomi roditori cu sămânța în ei, după felul lor; și Dumnezeu a văzut că erau bune. Și a fost seară și a fost dimineață, a treia zi”«

(Geneza 1:9-13).

Și aici, ceea ce am remarcat deja în relatarea noastră despre ceea ce a dedus știința despre evoluția planetei iese în evidență, doar că într-o formă extrem de prescurtată.

Nu trebuie să uităm că observatorul nostru asistă la aceste evenimente într-un ritm cu adevărat amețitor, trebuie să fi fost așa, deoarece - cel mult - cele șase miliarde de ani, sau cel puțin cei patru mii șase sute de milioane de ani ai planetei, i s-au rezumat în șapte zile.

Să analizăm puțin această a treia zi.

Apa se acumulează într-un singur ocean-mare, iar pământul într-un singur întreg.

Sunt convins că observatorul nostru se referă aici la supercontinentul Vaalbara-Pangea.

Observația naratorului despre un singur pământ și o singură mare este prea întâmplătoare, prea întâmplătoare și aproape inutilă dacă nu ar fi fost faptul că așa s-a întâmplat cu adevărat.

Acum, el nu l-a putut vedea (vorbim despre un supercontinent), așa că trebuie să fi fost o idee pe care a prins-o odată cu viziunea. Acest lucru face ca faptul că el a menționat acest lucru să fie cu atât mai interesant, aproape izbitor.

Apoi, acest individ (observatorul) vede plante crescând în jurul său, pe care le identifică cu forme de viață cunoscute de el: copaci, semințe, fructe, poate alge.

A patra zi:

»*Dumnezeu a zis:*

„Să fie stele pe întinderea cerului, ca să despartă ziua de noapte, și să fie ca semne pentru solemnități, pentru zile și ani; și să fie ca lumini pe întinderea cerului, ca să lumineze pământul.” Și așa a fost. Și a făcut Dumnezeu cele două stele mari, steaua cea mare pentru zi și steaua cea mică pentru noapte, și stelele; și le-a așezat Dumnezeu în întinderea cerului ca să lumineze pământul și să domnească ziua și noaptea și să despartă lumina de întuneric; și a văzut Dumnezeu că era bine. Și a fost seară și a fost dimineață, a patra zi”«

(Geneza 1:14-19).

Iar acum observatorul nostru poate vedea - în sfârșit - un cer senin, atât de nori, umiditate și gaze, cât și de praf de stele. Praful stelar rămas care dispăruse deja din spațiul înconjurător, capturat de planete și măturat de vântul solar.

În sfârşit, el vede soarele, luna şi stelele şi, bineînțeles, crede că acesta este momentul în care Dumnezeu le-a creat.

Evident, el nu știe că stelele au existat înainte, ci că pur și simplu - până acum - nu le-a văzut. Și de ce nu? De ce nu le-a văzut? Nu le percepuse pentru că - așa cum am observat - condițiile din atmosferă și din spațiul cosmic nu i-ar fi permis să facă acest lucru. Amintiți-vă de furtuna de praf din spațiu și de ploile torențiale, vaporii de apă și gazele vulcanice din atmosfera planetei. Dar acum, când Pământul este mai rece și vegetația crește, aerul ar fi fost curățat suficient pentru a face ca aspectul general al cerului să fie destul de asemănător cu cel de astăzi, destul de asemănător cu cerul pe care suntem obișnuiți să îl vedem. Un cer curat, senin, ceresc. Destul de clar pentru a putea observa soarele, luna și stelele.

Acum, cu un mediu mai „normal” - am putea spune - observatorul nostru continuă, stând în același loc, să contemple cum timpul trece prin fața ochilor săi într-un ritm înfricoșător. În același timp, el încearcă să interpreteze, prin propriile sale referințe și prin cunoștințele epocii în care trăiește, evenimente pe care nu le înțelege. Fapte pe care omenirea ar avea nevoie de - cel puțin - două sau trei mii de ani și sute de descoperiri științifice pentru a le putea interpreta.

A cincea zi:

»*Dumnezeu a spus:*

„Apele să fie pline de viețuitoare și păsările să zburde deasupra pământului împotriva întinderii cerești.” Și a creat Dumnezeu marii monștri marini și toate viețuitoarele, cele care se târăsc, de care sunt pline apele, după felul lor, și toate păsările înaripate, după felul lor; și a văzut Dumnezeu că era bine; și i-a binecuvântat Dumnezeu, zicând: ”Creșteți și vă înmulțiți și umpleți apele mărilor și păsările să crească pe pământ”. Și a fost seară și a fost dimineață, a cincea zi«.

(Geneza 1:20-23).

În acest moment, trebuie să recunosc că faptul că în poveste plantele au apărut primele, iar animalele marine mai târziu, m-a neliniștit puțin... pur și simplu nu avea sens. Ideea s-a învârtit în capul meu timp de mai multe zile fără să găsesc o explicație care să mă mulțumească.

În cele din urmă, pentru că nu puteam să-mi dau seama de motivul acestei secvențe, m-am întors la miezul ipotezei, la locația observatorului, și atunci mi-am dat seama că poate observatorul nostru se afla pe o plajă. Mi-am dat seama că acest loc care ne-a preocupat atât de mult, această locație exactă a observatorului, trebuie să fi fost pe o plajă.

Acest mic detaliu a făcut toată diferența, ca o piesă care se așează la locul ei. Dacă observatorul se afla pe o plajă - atunci - este logic că el ar fi putut observa mai întâi plantele de alge și apoi viața marină, păsările (poate dinozauri zburători), monștrii marini mari (dinozauri marini) și restul animalelor marine.

Cu această nouă localizare a observatorului - de fapt, prin rafinarea localizării sale - am putea găsi această secvență mai logică: plante-păsări-animale marine (monștri marini).

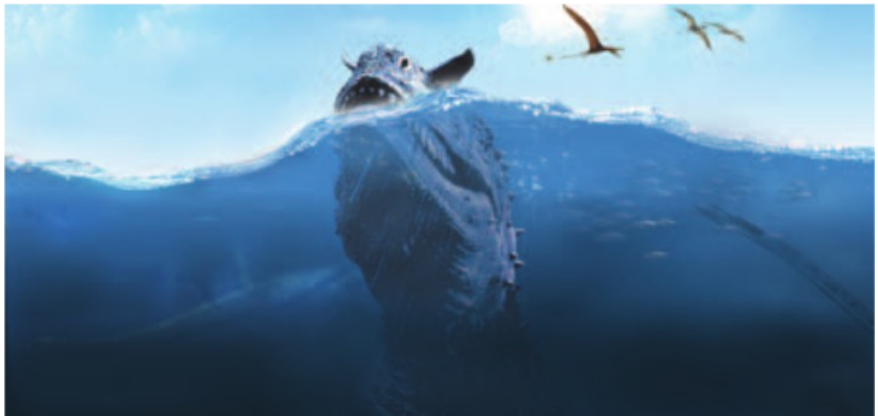

Monștri marini

În plus, este posibil ca, între glaciații, plaja să fi fost complet inundată și că, probabil, observatorul nostru a avut o parte din vedere scufundată, de unde „apele se agită pentru specia lor”.

Trebuie să ținem cont de faptul că continentele au plutit în derivă pe plăcile tectonice spre locațiile lor actuale și că în acest timp au avut loc mai multe glaciațiuni. Aceste glaciațiuni au reținut apa lichidă pe sol sub formă de zăpadă-gheață, iar când au trecut (s-au încheiat) de fiecare dată, apa a inundat coastele. Această retragere și inundare a avut loc de mai multe ori.

Și animalele terestre?

Da, le vom vedea, să nu ne grăbim, vin.

A șasea zi:

«*Dumnezeu a zis:*

„Pământul să producă viețuitoare de tot felul: fiare, vite și târâtoare de tot felul”. Și așa a fost. Și a făcut Dumnezeu viermii pământești de tot felul, fiarele de tot felul și toate târâtoarele pământului de tot felul; și a văzut Dumnezeu că era bine.

Și a zis Dumnezeu:

"Să facem om după chipul nostru, după asemănarea noastră, și să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste toate târâtoarele de pe pământ și peste toate târâtoarele care se târăsc pe pământ". Și a creat Dumnezeu pe om după chipul Său, după chipul lui Dumnezeu l-a creat; bărbat și femeie i-a creat. Și Dumnezeu i-a binecuvântat și le-a zis:

"Fiți roditori și înmulțiți-vă și umpleți pământul și supuneți-l; stăpâniți peste peștii mării și peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se târăște pe pământ".

Dumnezeu a zis:

"Vedeți, v-am dat toate ierburile cu sămânță care sunt pe fața întregului pământ, precum și toți copacii care dau rod cu sămânță; vouă vă vor fi spre hrană. Și tuturor animalelor de pe pământ, tuturor păsărilor cerului și tuturor târâtoarelor care trăiesc pe pământ le-am dat orice plantă verde ca hrană". Și așa a fost. Dumnezeu a văzut ce a făcut și totul a fost bine. Și a fost seară și a fost dimineață, a șasea zi»

(Geneza 1:24-31).

În acest paragraf din ziua a șasea găsim apariția animalelor terestre și apoi apariția ființei umane. Este foarte important, foarte important, că ființa umană este ultima care apare și am comentat deja de ce. Faptul că este ultimul nu este un detaliu minor, omul ar fi putut apărea la începutul poveștii și ar fi fost mai rezonabil sau mai coerent în ceea ce privește credința că întreaga poveste a fost inventată. Lucrul normal, mi se pare, este ca cineva care inventează o poveste a Creației să înceapă cu cel mai important lucru: ființa umană. Cu toate acestea, în *Geneza*, omul, centrul creației, este ultimul care sosește.

Perfect, până acum atât de perfect.

Dar..., din nou un dar, de ce în descriere sunt menționate animalele terestre după plante, păsări și animale marine? Da, de ce?

Nu se potrivea, nu se potrivea, lipsea ceva. Mi-a scăpat o piesă din puzzle.

Din nou mă aflam în impas, din nou ceva nu se potrivea cu abordarea mea așa cum ar fi trebuit. Ideea s-a tot învârtit în capul meu zile întregi, fără nicio soluție.

(Desigur, acum unii oameni se uită deja unii la alții ca și cum ar spune: „Ai văzut?", dar nu vă grăbiți, nu vă grăbiți... pentru că încă nu s-a terminat).

În sfârșit, m-am întors la baza teoriei mele care se concentrează pe locația observatorului. M-am gândit: haideți să mai rafinăm locația exactă.

Cheia ne poate fi dată de individul care contemplă, de observator.

Cine a fost acest observator, unde a locuit, ce a făcut, din ce a trăit?

Deoarece nu avem nicio referință despre acest individ, deoarece singurul lucru pe care îl avem este povestea sa, trebuie să o deducem.

Geneza este o relatare care face parte din textele, cronicile și tradițiile, compilate de Moise, cel puțin așa presupun cercetătorii biblici. Urmând această logică, putem deduce că, dacă textul face parte din moștenirea culturală a evreilor, este pentru că persoana care l-a scris sau povestit a fost fie unul dintre oamenii lor, fie cel puțin cineva foarte apropiat de ei. Cu aceste informații am fi în măsură să definim o localizare geografică mult mai aproximativă, am fi circumscris zona posibilă regiunii Mesopotamia, între râurile Eufrat și Tigru. Observatorul nostru ar fi avut mari șanse să fie un păstor.

Bine, bine, bine... foarte bine.

În acel moment, ceva a făcut clic în acea încâlceală de indicii și piese. Am avut sentimentul, certitudinea de a fi găsit ceva important. M-am gândit că trebuie să cercetez acel loc, să cercetez Mesopotamia în primele zile ale Pangeei. Am căutat și am căutat în cărți și.... Bingo! Ghiciți ce? Mesopotamia, sau cel puțin teritoriile care aveau să devină într-o zi Mesopotamia, era o plajă, o plajă în blocul arab. Stăteam în fața acelei mase de pământ care avea să plutească în derivă împreună cu celelalte blocuri și apoi să sfârșească „aproape prăbușindu-se" în Asia. Plaja era acolo; acea plajă era locul din care observatorul nostru a văzut monștrii marini.

În timp ce blocul nostru arab plutește în derivă peste ocean, acel mic sector - care milioane de ani mai târziu va deveni Mesopotamia - este o plajă, o plajă lungă care se întinde în ocean. Dar fiți atenți, pentru că nu este o plajă oarecare. Înainte de a începe să se deplaseze în derivă, sau am putea spune, pe vremea când încă făcea parte din acel continent unic, acea regiune era coasta unei mici margini a Pangeei. Apoi, pe măsură ce se deplasează, continuă să fie o plajă până când se ciocnește cu Asia și încetează să mai fie o plajă - cel puțin parțial - și devine continentală. Dar, și aici este un alt „dar" foarte interesant, pământul care rămâne în interior este exact pământul care devine Mesopotamia, în timp ce restul coastei rămâne plajă, plaja Golfului Persic.

În acest fel, s-ar putea explica de ce observatorul nostru a văzut mai întâi alge-plante, apoi animale marine - monştri marini şi păsări, pe măsură ce Pangeea plutea în derivă, şi în cele din urmă animale terestre - fără monştri (deoarece nu mai existau dinozauri), şi în cele din urmă - foarte în cele din urmă - omul.

Aici merită o mică observaţie: în naraţiune, când se referă la animalele marine, vorbeşte de „monştri", dar când menţionează animalele terestre, nu. De ce? Da, mă întreb, de ce unele animale marine i s-au părut monstruoase, dar nu şi animalele terestre?

Aceasta este cheia.

Aceasta este cheia.

Să ne amintim cronologia.

Dacă luăm în considerare faptul că în momentul în care acest individ priveşte marea (în timp ce pluteşte în derivă pe blocul arab) este exact epoca dinozaurilor, când este posibil ca, în plus, plaja să fi fost scufundată la un moment dat, iar apoi vede continentul în momentul în care dinozaurii au dispărut deja, secvenţa temporală capătă o logică inegalabilă[8].

Ceea ce vede observatorul, atunci când priveşte spre mare, în vremea dinozaurilor, sunt dinozaurii marini, deci „monştrii marini", pe care nu i-a mai văzut niciodată şi nu îi va mai vedea niciodată. Cu toate acestea, atunci când a văzut animalele terestre, niciuna nu i-a atras atenţia, în ciuda elefanţilor şi girafelor, pentru simplul motiv că pentru el nu erau monştri. Pentru el erau animale familiare.

Este foarte interesant faptul că în momentul în care Arabia s-a „ciocnit" cu Asia dinozaurii dispăruseră deja. Nu mai existau monştri pe uscat. Nu mai existau „monştri tereştri" pe care observatorul nostru să-i poată vedea.

Să ne gândim că acest individ a fost mereu „bătut în cuie" la pământ, nu s-a întors niciodată, nu şi-a schimbat niciodată orientarea privirii.

Pe durata vederii sale, în orice moment, el se afla în faţa unei desfăşurări de evenimente care se petreceau sub ochii săi, ca şi cum s-ar fi aflat în faţa unui ecran de cinema pe care se proiecta Creaţia. Sau, ca un cameraman care filmează cu o cameră fixă.

Se rotea odată cu planeta, se mişca odată cu terenul şi, desigur, nu putea zbura. Ceea ce, deşi ar putea părea un dezavantaj, ne oferă de fapt indiciul cheie că ceea ce a văzut el era absolut real. Un dar de la Dumnezeu pentru o anumită persoană, eventual pentru ca acea persoană să povestească şi să dezvăluie astfel mecanismele lui Dumnezeu de creare a sistemelor solare şi a planetelor precum Pământul.

Pangeea şi deriva continentală:

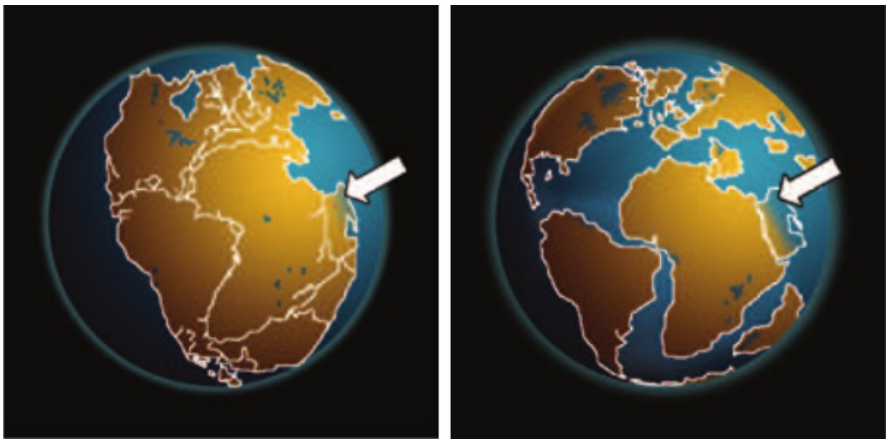

8 Extincţia în masă Cretacic-Terţiar a fost o perioadă de extincţie în masă a speciilor cu aproximativ 65 de milioane de ani în urmă. Ea corespunde sfârşitului perioadei cretacice şi începutului perioadei terţiare. Este cunoscută şi sub denumirea de extincţia în masă de la graniţa K/T (din germană Kreide/Tertiár Grenze), pentru a marca graniţa Cretacic-Terţiar. Durata exactă a acestui eveniment nu este cunoscută. Aproximativ 50% din genurile biologice au dispărut, inclusiv majoritatea dinozaurilor. Au fost propuse numeroase explicaţii pentru acest fenomen; cea mai larg acceptată este aceea că a fost rezultatul impactului unui asteroid din spaţiu asupra Pământului.

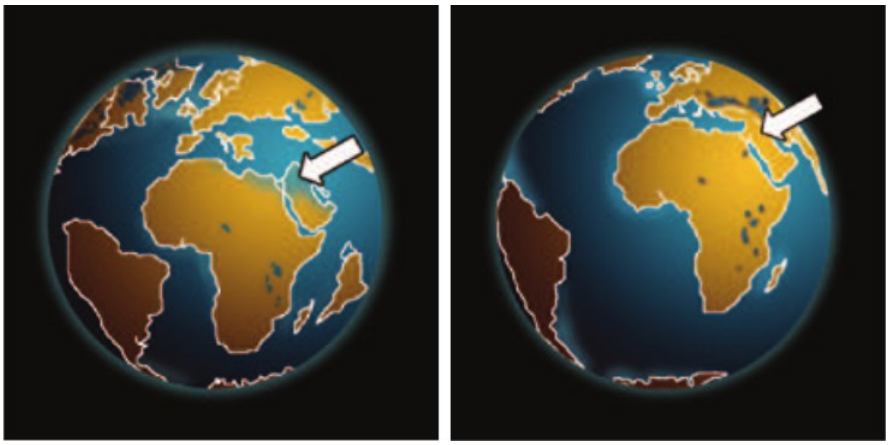

Săgeata indică locația observatorului.

În acest moment am să vă spun ceva foarte interesant.

Când această carte era aproape terminată și făceam ultimele corecturi, în acele zile, mă uitam la televizor și treceam prin câteva programe pe care le lăsasem înregistrate.

Cum nu am găsit nicio comedie - la care îmi place să mă uit după o zi de muncă - am trecut prin programele documentare pe care le înregistrasem și am ales la întâmplare unul despre deșertul Sahara.

În timp ce urmăream documentarul - spre surprinderea mea - i-am auzit pe oamenii de știință vorbind despre cantitatea enormă de fosile marine care au format nisipul deșertului Sahara. Sahara, spuneau ei, a fost o plajă puțin adâncă în mare, atât de mult încât acolo au crescut mangrove (mangrovele sunt copaci toleranți la sare ale căror rădăcini sunt scufundate în apă de mare).

În documentar, aceștia s-au referit în special la o zonă din Egipt numită Wadi Al-Hitan, sau Valea Balenelor, din cauza numărului mare de fosile de balene și de strămoși ai balenelor. De asemenea, ei au comentat că pietrele folosite la construcția piramidelor erau pline de fosile marine de coastă, adică scoici, cochilii și alte fosile mai vechi, cum ar fi *nummulites* („monedă mică"), foraminifere dispărute care au trăit în această perioadă între 55 și 39 de milioane de ani în urmă.

La sfârșitul filmului - acest program documentar - geologii au ajuns la concluzia că întreaga margine superioară a Africii a fost - parțial - scufundată în timp ce avea loc deriva continentală și că unele terenuri adiacente mării au fost ridicate pe măsură ce Africa se apropia de Asia și blocul arab se „ciocnea" cu Asia (Iranul, Irakul și Turcia de astăzi).

Surpriză uriașă.

Uriașă și plăcută surpriză.

Dacă luăm în considerare cât de aproape este plaja, sau locația cheie în care presupunem că se afla observatorul nostru, de zona acestei „văi a balenelor" -mai puțin de 1.000 de kilometri-, și luăm în considerare și existența unor dovezi ferme care concluzionează că zona era suficient de scufundată pentru ca în anumite momente individul nostru să poată vedea „faimoșii" monștri marini, teoria care ne privește, teoria observatorului nostru și a locației sale se închide perfect.

(Cred că, până acum, v-am captat atenția și nu vă mai plângeți...).

Și în cele din urmă...

La sfârșitul celei de-a șasea zile, omul își face apariția.

> *„Să facem om după chipul nostru, după asemănarea noastră, și să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite și peste orice târâtoare care se târăște pe pământ, peste orice târâtoare care se târăște pe pământ. Astfel a creat Dumnezeu pe om după chipul Său, după chipul lui Dumnezeu l-a creat; bărbat și femeie i-a creat*"
>
> (Geneza 1:26-27).

Nu în primul, nu în al doilea, nu, nu în al şaselea. Cum se poate? Cum se poate ca omul să fi fost creat de Dumnezeu la sfârşit şi nu la început? Haide, nu suntem noi cel mai important lucru, noi suntem centrul creaţiei! Nu ar fi trebuit să ne creeze la început? Dar nu a făcut-o. El ne-a creat la sfârşit. Complet opusul a ceea ce ne-am aştepta de la o relatare creaţionistă.

Un final perfect.

În cele şase miliarde de ani cât a durat întregul proces de creare a sistemului solar, *Homo sapiens* apare la sfârşit, în ultimele două milioane de ani.

Exact.

La sfârşitul celei de-a şasea zile.

Şi acum... **a şaptea zi**.

> *„Astfel, cerurile şi pământul şi toată maşinăria lor au fost terminate, iar în ziua a şaptea Dumnezeu şi-a încheiat lucrarea pe care o făcuse şi în ziua a şaptea a încetat din toată lucrarea pe care o făcuse. Şi Dumnezeu a binecuvântat ziua a şaptea şi a sfinţit-o; pentru că în ea Dumnezeu a încetat din toată lucrarea creatoare pe care o făcuse”.*
>
> *Acestea au fost originile cerurilor şi ale pământului, când au fost create.*
>
> *„În ziua în care Domnul Dumnezeu a făcut pământul şi cerurile”*
>
> (Geneza 2:1-4).

Această ultimă zi are ceva în plus, pe lângă ziua de odihnă, când Dumnezeu îşi vede lucrarea, decide că este terminată şi îşi acordă o pauză, şi ne spune din nou că Dumnezeu a făcut pământul şi cerurile, nici mai mult nici mai puţin.

Această repetare a frazei - pământul şi cerurile, deja menţionate în prima zi - este cheia pentru deslușirea misterului.

Şi ?

Ne întoarcem la LOCALIZAREA - da, de data aceasta cu majuscule - observatorului nostru.

Dacă povestea ar fi spusă de Dumnezeu, menţionarea „pământului şi cerurilor” nu ar avea niciun sens, pentru că Dumnezeu nu stă nicăieri, Dumnezeu este omniprezent. Dacă vorbim despre pământ şi ceruri este pentru că observaţia este făcută dintr-o perspectivă pur umană, prin urmare observatorul-narator trebuie să fie un om, un individ, care, aşa cum am văzut deja, stă pe scoarţa terestră, pe suprafaţa planetei, şi de acolo povesteşte.

Pământul este tot ceea ce se află sub picioarele sale - planeta - iar cerul este tot ceea ce se află deasupra acestei lumi, ceea ce implică atmosfera, spaţiul, stelele, restul universului şi celelalte universuri - dacă acestea există. Într-adevăr, totul, absolut totul, inclusiv lumea ideilor şi legile care guvernează comportamentul creaţiei, cum ar fi legile fizicii, chimiei şi aşa mai departe.

Aici aş dori să vă spun ceva. Unul dintre copiii mei, cel mai mic, care are nouă ani, mi-a spus: „*De ce nu a făcut Dumnezeu totul prin magie? Dacă El poate face ce vrea doar (pocnindu-Şi) degetele aşa*”.

Da, ştiu, întrebări de copii?

”Da”, m-am gândit, ”şi de ce Creaţia nu se poate întâmpla aşa? De ce nu face Dumnezeu lucrurile prin magie?

Şi m-am gândit că poate ceea ce se întâmplă este că ne-am obişnuit atât de mult cu magia lui Dumnezeu, încât aceasta nu ne mai surprinde. Este posibil ca, pe măsură ce ştiinţa a descoperit unele dintre mecanismele trucurilor acestui „Mare Magician” şi, de asemenea, mecanismele care fac ca aceste „trucuri” să funcţioneze, la un moment dat, am ajuns să credem că oricine le poate face.

Dar este clar că nu oricine poate crea un sistem solar, nici măcar în şase miliarde de ani.

Ca urmare a acestor lecturi şi reflecţii, am comentat cu un prieten această idee de magie. El a spus: „De ce presupunem că, dacă Dumnezeu creează ceva, trebuie să o facă cu o baghetă magică? Ca şi cum în fiecare dimineaţă o baghetă ar ieşi din cer şi o voce ar spune: „Ou, găină, ou, găină, ou, găină... şi ouăle şi găinile ne vor umple fermele.

Dumnezeu are mecanisme pentru toate, iar asta vedem în fiecare zi din viaţa noastră şi nu ne dăm seama.

Cum se nasc copiii, cum cresc copacii, cum urcă şi coboară mareele, cum respirăm, cum se generează ploaia, cum se mişcă stelele şi sute de miliarde de alte lucruri.

Şi ne obişnuim cu asta. Ne obişnuim cu modul în care funcţionează lumea din jurul nostru. În aşa măsură încât ne obişnuim, încât suntem convinşi că lucrurile s-au întâmplat din pură întâmplare, fără nicio planificare. Că nu există niciun Creator în spatele a tot ceea ce este creat. Că existăm prin pur calcul al probabilităţilor. Şi acesta este, cred eu, motivul diviziunii care apare adesea între ştiinţă şi religie.

S-ar părea că ceea ce poate fi dovedit ştiinţific nu poate fi opera lui Dumnezeu.

Ca şi cum omul ar fi putut crea, de unul singur, oricare dintre legile fizicii.

Newton a descoperit legile care îi poartă numele, le-a descoperit... nu le-a creat, există o diferenţă uriaşă.

5. LOCAȚIE ȘI MEDIU

Babilonienii

M-am gândit, de asemenea, că acest observator despre care vorbim trebuie să fi existat într-un context cultural, evident influențat de miturile, legendele și zeii culturii sale și, desigur, expus altor narațiuni ale creației.

Dacă plasarea noastră este corectă, el trebuie să fi fost puternic influențat de Babilon. Să știm atunci ce spuneau babilonienii în textele lor despre acest eveniment ar putea fi foarte interesant.

Transcriu mai jos poemul creației numit *Enuma Elish* (după primele sale două cuvinte) din literatura babiloniană, care începe în felul următor:

> *Când sus cerul nu avea nume când pământul însuși de jos nu avea nume, (atunci) apele abisului (Apsu: apele dulci primordiale) și cele ale tumultuoasei Tiamat (apele sărate) au fost adunate împreună.*

Acest poem *Enuma Elish*, găsit în biblioteca lui Ashurbanipal din Ninive (669 î.Hr. - 627 î.Hr.), povestește nașterea lui Marduk, faptele sale eroice și modul în care a devenit stăpânul zeilor după ce și-a ucis bunica, Tiamat, de la care a furat Tabletele Destinului.

Aceasta spune:

> *„Când sus cerul nu fusese numit, când jos uscatul nu fusese numit printr-un nume, nu exista nimic altceva decât Apsu primordial, progenitorul său, (și) Mummu-Tiamat, cea care îi purta pe toți, apele lor amestecându-se ca un singur trup.*
>
> *Nici o colibă de stuf nu fusese împletită, nici o mlaștină nu apăruse, când nici un zeu nu primise existență, neavând un nume, soarta lor fiind nedeterminată, s-a întâmplat ca zeii să se formeze în sânul ei. Lahmu și Lahamu au fost făcuți, cu un nume au fost numiți. Timp de veacuri ei au crescut în vârstă și statură. Anshar și Kishar au fost formați, depășindu-i pe ceilalți. Ei și-au prelungit zilele, au acumulat ani. Anu a fost fiul lor, rival al propriilor săi părinți, da, Anu, primul născut al lui Anshar, a fost egalul său. Anu l-a născut pe Nudimmud după chipul său. Nudimmud a devenit stăpânul părinților săi, înțelept fără egal, perspicace, puternic și cutezător, mult mai puternic decât bunicul său Anshar.*
>
> *Frații săi nu l-au egalat în rândul zeilor. Împreună, frații divini veneau și plecau, o deranjau pe Tiamat când se agitau înainte și înapoi, da, îi tulburau dispoziția cu râsul lor în lăcașul cerului.*
>
> *Apsu nu le-a putut reduce la tăcere strigătele, iar Tiamat a rămas fără cuvinte la comportamentul lor. Faptele lor erau chiar odioase [...] Detestabil era comportamentul lor; deveniseră insuportabili. Atunci Apsu, progenitorul marilor zei, a strigat, adresându-se lui Mummu, vizirul său: „O, Mummu, vizirul meu, care îmi veselești spiritul, vino cu mine și să mergem la Tiamat.* (...)”[9].

Aceste versete continuă să mențină aceeași tentă pe măsură ce ne îndepărtăm tot mai mult de posibilitatea de a face orice fel de corelație științifică între *Enuma Elish* și știință.

După ce am citit-o, am putut vedea diferența enormă dintre relatarea *Genezei* și cea a celorlalte culturi din zonă.

Rețineți că există - în relatarea babiloniană - imaginea tatălui și a mamei care dau naștere creației. O idee care ar fi normală pentru cineva dintr-o cultură politeistă care încearcă să explice creația prin intermediul unui sistem de credințe familiar. În care ceea ce se naște trebuie să provină - inevitabil - de la doi părinți, un bărbat și o femeie.

9 Textul integral, în ANEXA I.

Egiptenii

Poate că ne-am putea gândi că ideea creației din *Geneza* ar fi putut fi preluată de la egipteni, deoarece - la un moment dat - aceştia erau cei mai avansați din punct de vedere ştiinţific din zonă.

Să citim descrierea lor a creației:

„Se spune că NUN era apă, era zeul întunericului, era începutul a tot... dar dormea, doar dormea”.

Când NUN s-a trezit în cele din urmă, a găsit doar plictiseală, în jurul lui era tot ce putea vedea. Nici animale, nici plante, nici oameni... nici măcar zei. Atunci, recunoscând în sine imensa putere de a crea, a decis să se pună pe treabă și să înceapă crearea universului.

„Deoarece era apă, a început prin a crea pământ, a făcut să iasă din el o mare insulă de pământ nămolos, era Egiptul, și s-a gândit că, din moment ce Egiptul se născuse din apă, trebuia să fie apa cea care îi dă viață, și atunci a creat râul divin, Nilul”.

„NUN a continuat să creeze... cerul, aerul, plantele, animalele și zeii, dar ceva lipsea, nu era întuneric absolut, dar nu era nici lumină. Într-o zi, dintr-un lotus care plutea pe Nil, a apărut lumina. Floarea a refuzat să se deschidă și când nu a mai rezistat, RA, soarele, s-a născut din interior, oferind lumii ceea ce îi lipsea, acea lumină cu care să poată aprecia culorile, frumusețea creației și, bineînțeles, timpul, deoarece RA s-a întors în interiorul caliciului florii de lotus pentru a se odihni cât a durat noaptea. RA a devenit cel mai puternic zeu, stăpânul lumii și totodată cel mai invidiat....”.

Evident că nu, nu vom putea face corelația cu știința, este imposibil.

Evreii

Ce este cu noțiunile cosmologice populare ale evreilor?

Să trecem în revistă care era descrierea, concepția, ideea populară a evreilor.

Pentru ei, pământul era întemeiat pe apele oceanului primordial, **tehóm**, iar limitele sale erau spălate de apele acelui ocean.

Sub pământ se afla locuința morților, **Sheol**, echivalent cu **hades** al grecilor și **arallu** al babilonienilor, deoarece ei îl concepeau ca pe o concavitate subterană locuită de umbrele morților.

Deasupra pământului era firmamentul solid care susținea apele de deasupra. Acest firmament solid avea porți care dădeau o ieșire apelor potopului și, de asemenea, ploilor torențiale.

Stelele erau fixate în firmament.

Deasupra apelor superioare se întindea „cerul cerurilor”, unde Dumnezeu locuia înconjurat de curtea sa, îngerii, fiii lui Dumnezeu sau poate rudele lui Dumnezeu. Această idee de reședință divină avea să devină cerul *empirean*, unde se afla în Evul Mediu conacul celor binecuvântați.

Această concepție populară a evreilor despre origine este foarte interesantă, pentru că deși aveau textul *Genezei*, nu aveau suficiente cunoștințe științifice pentru a-l explica. Prin urmare, ei fac o interpretare liberă a ceea ce este povestit și ajung la această idee confuză de ceruri solide și stele fixe în firmament, dincolo de locuința lui Dumnezeu și a îngerilor, care ar fi un subiect mai degrabă filosofic.

Este foarte izbitor, pentru mine, să observ cum aceeași descriere are sau nu sens în funcție de cunoștințele care sunt aplicate la interpretarea ei și cum astăzi, cu informațiile disponibile și ușurința cu care le găsim, orice persoană ar putea face o comparație mai exactă decât cea care a fost făcută în secolele anterioare.

Acum, haideți..., textul *Genezei* este vechi de cel puțin trei mii de ani, iar faptul că piesele sale se potrivesc perfect trebuie să fie - pentru mine - nici mai mult, nici mai puțin, opera lui Dumnezeu.

Ceea ce ne aduce la următorul gând. *Geneza* are prea multe „coincidențe” cu privire la ceea ce presupunem noi că s-a întâmplat științific. Iar eu, în special, nu cred în coincidențe, mai ales când sunt atât de multe.

Așadar, cum ajunge această informație la observatorul nostru, de unde o obține, cum o obține?

6. SCRIITORUL SACRU

Pentru a înțelege mai bine acest lucru, aș dori să mă refer la modul în care Biserica Catolică abordează ideea de scriitor sacru, scriitorul care întruchipează ceea ce el sau ea înțelege a fi cuvântul lui Dumnezeu.

Atunci când se afirmă că textele sunt cuvintele lui Dumnezeu, ne putem imagina că Dumnezeu a dictat în urechea autorului frazele pe care dorea să le transmită cititorilor; așa sunt deseori reprezentați autorii cărților sfinte în multe dintre picturile care se văd în biserici. Cu toate acestea, fenomenul este mult mai complex. Acest fenomen se numește **inspirație**. Dar această inspirație nu trebuie înțeleasă în același mod în care un muzician este inspirat să creeze o operă, ci ca o acțiune discretă a lui Dumnezeu în adâncul autorului sacru. Această inspirație respectă, ca să spunem așa, umanitatea autorului, cultura sa, înclinațiile sale, gusturile sale, modul său de a scrie, după cum spune Luis Heriberto Rivas în cartea sa „*Cărțile și istoria Bibliei. Introducere în Sfânta Scriptură*” [10].

Acesta este motivul pentru care se remarcă faptul că diferitele cărți ale Bibliei au stiluri net diferite.

Acest lucru se datorează tocmai faptului că hagiograful (cum este numit autorul sacru) este pe deplin implicat în ceea ce Dumnezeu i-a poruncit să scrie.

„*Din acest motiv, atunci când ne întrebăm despre autorul Bibliei, trebuie să ținem cont de această dublă dimensiune: pe de o parte, autorul este Dumnezeu, care inspiră; pe de altă parte, este hagiograful, care îndeplinește conform mijloacelor sale personale sarcina pe care Dumnezeu i-o încredințează*”, (Sic. Luis Heriberto Rivas. Editorial San Benito. 2008)[11].

Cred că acest paragraf poate arunca o lumină asupra mecanismului - am putea spune - prin care informația lui Dumnezeu ajunge la cel care scrie și apoi la cititorul textului sacru. Dar, în orice caz, rămâne dificil de imaginat.

De aceea, am scris această relatare fictivă cu simpla intenție de a-i permite cititorului să se pună, fie și numai pentru o clipă, în locul observatorului nostru acum celebru.

Este important să clarificăm faptul că următoarea relatare este pură ficțiune și că nicăieri în *Biblie* nu este specificat că acest lucru s-a întâmplat cu adevărat.

---

10 Rivas, Luis Heriberto „*Cărțile și istoria Bibliei. Introducere în Sfânta Scriptură*”. Editorial San Benito. 2008.

11 Idem

7. OBSERVATORUL

Contemplarea creației

Relatare fictivă care poate ajuta la înțelegerea modului în care unii oameni au primit viziuni și revelații de la Dumnezeu.

Mesopotamia
Sat semitic 1000 î.Hr.

Încet-încet și-a recăpătat controlul, controlul lui, controlul asupra lui însuși, pe măsură ce devenea conștient de ceea ce se întâmplase.

Picioarele îi tremurau, mintea îi era un haos de întrebări care se luptau pentru răspunsuri.

Ce am văzut, ce mi s-a întâmplat, am avut o halucinație, unde sunt, oile, cât timp a trecut...?, gândea el, disperat și enorm de confuz.

S-a uitat în jurul său.

Oile, acolo sunt oile!

Slavă Domnului, slavă Domnului că au scăpat!

Este încă dimineață sau este amurg?

Ziua se sfârșea și rămăsese puțină lumină, a văzut că soarele apunea, dar tot nu se putea plasa în timp.

Picioarele nu-l mai puteau susține. A căzut în genunchi, sprijinindu-se cu mâinile de pământ. Trebuie să merg acasă, trebuie să merg acasă și să spun ce mi s-a întâmplat.

Imaginile la care fusese martor îi reveneau în minte ca niște amintiri rapide. Oare am visat asta? A încercat să se concentreze pe ceea ce era important în acel moment. Trebuie să ajung acasă, înapoi la familia mea, înapoi în siguranță și înapoi la turmă.

Își dăduse deja seama că se întunecase. Și-a luat toiagul și blănurile în care era înfășurat. Mor de foame, mă doare stomacul de foame - nu mâncase de când plecase de acasă în acea dimineață, iar ziua trecuse deja. Apă, apă, trebuie să beau.

A fugit la pârâu, la câțiva metri distanță, și s-a ghemuit. A luat înghițituri mari ca și cum ar fi fost ultimele și s-a simțit mai bine. Și-a șters gura cu mâneca în timp ce se ridica în picioare. Era epuizat de parcă tocmai alergase o cursă.

Încet-încet a început să se calmeze.

Totul părea să fie în ordine. A adunat oile și le-a condus spre coliba în care locuia.

A ajuns acolo o oră mai târziu, grăbindu-se în lumina lunii.

Le-a închis în țarc.

Elam avea o soție, Misur, și doi copii, un băiat de opt ani și o fată de șase ani.

Când au auzit oile intrând în țarc, copiii au alergat să-și salute tatăl. În semiîntuneric, aproape întuneric, l-au îmbrățișat, iar Elam a ridicat-o pe Samud, fetița, și l-a luat de mână pe Urkis, mai mare.

- Mama era îngrijorată că nu vii, i-a spus Urkis.

Misur ieșise deja din casă și venea în întâmpinarea lui.

- Soțule, ți s-a întâmplat ceva? - fața lui Misur era plină de îngrijorare.

- O, soția mea, hai să mergem înăuntru, trebuie să-ți povestesc despre ziua mea. Trebuie să auzi ce mi s-a întâmplat.

- Ai fost atacat de vreun animal, ești bine, ești rănit, ai avut probleme cu oile...?

- Nu, femeie. Stai calmă. Fă-mi ceva de mâncare, te rog, nu am mâncat toată ziua și sunt leșinat.

Elam a luat o bucată de pâine și și-a turnat niște vin în timp ce aștepta ca Misur să pregătească ceva de mâncare. S-a așezat pe un scăunel, începea să se relaxeze și oboseala se instalase. A respirat adânc, s-a sprijinit de masă și a mâncat.

Nu știa de unde să înceapă să-i spună ce se întâmplase. Misur îi tot spunea:

- Spune-mi, spune-mi soțul meu - urgent.

- Da, femeie. Am venit ca de obicei la pășunea de lângă pârâu. M-am așezat pe stâncă, cea de pe care puteam privi oile, o știi. Soarele începea să răsară la orizont, aerul era liniștit, nu se auzea aproape niciun sunet, animalele pășteau în liniște totală și o clipă mai târziu... totul dispăruse.

Eram învăluit în întuneric, îmi dădeam seama că era ceva ca o mare, în care eram scufundat, și era o mare dezordine în jurul meu, ca și cum totul era amestecat. Nu puteam vedea unde începea și unde se termina. Era ca și cum aș fi fost într-o furtună de nisip în mijlocul nopții. Simțeam că plutesc pe un abis, nu vedeam pământ sub picioarele mele, iar deasupra acelei mări simțeam clar prezența lui Dumnezeu.

Dintr-o dată s-a făcut lumină, ceva se aprinsese, lumina venea de undeva, dar nu puteam vedea unde.

Lumina care fusese aprinsă se mișca, trecea peste mine așa cum trece soarele peste mine. Și când era în spatele meu, întunericul revenea ca noaptea.

Când mi-am revenit, era deja după-amiază târziu, se întunecase deja și nu-mi dădeam seama cât timp trecuse...

Spune-mi femeie, a fost doar astăzi sau am lipsit mai multe zile?

- A fost doar astăzi Azi dimineață ai plecat de acasă și în seara asta te-ai întors ca de obicei. Fii liniștită. Termină de mâncat și du-te la culcare, odihnește-te, poate a fost doar un vis, a spus Misur într-o încercare zadarnică de a-l face să se simtă mai bine și mai calm.

- Nu, nu a fost un vis, spuse Elam cu hotărâre, ridicându-se în picioare și plimbându-se prin cameră, vădit tulburat. Sunt sigur că este lucrarea lui Dumnezeu, o simt.

Vedea că acest eveniment îl afectase și nu știa ce să facă, nu știa cum să procedeze în astfel de cazuri.

Dacă Elam avusese într-adevăr o revelație de la Dumnezeu, era necesar să îi spună preotului templului, el ar fi știut dacă era un vis sau un mesaj. Era posibil ca ei să nu fi realizat mesajul, să nu fi știut cum să îl interpreteze. Sau poate că a fost doar un vis.

- Să procedăm astfel, spuse Misur, în timp ce tu mâine duci oile la pășune, ca de obicei, eu pot merge în sat în căutarea preotului sau a unuia dintre asistenții săi pentru a mă consulta cu ei, iar când te vei întoarce seara vom ști ce avem de făcut.

Elam a fost de acord. Nu mai era nimic de făcut, trebuia să doarmă, avea nevoie de odihnă, era epuizat. Au pus copiii la culcare și apoi au făcut-o singuri.

- Femeie, întreabă-l și pe el dacă trebuie să facem sacrificii sau ofrande, să nu uiți.

Noaptea a fost lungă pentru Elam, imaginile zilei reveneau mereu și nu și le putea scoate din cap; a întâmpinat dimineața cu ușurare.

El și soția lui s-au trezit înainte de răsărit - copiii încă dormeau. Au luat micul dejun ca în fiecare dimineață și au convenit ca Misur să meargă să-l vadă pe preotul din sat.

Elam și-a luat toiagul, sacoșa cu mâncare pentru o zi pe care i-o pregătise Misur și a pornit în căutarea oilor din țarc.

Dimineața era calmă, aerul liniștit, mirosurile familiare. Își conduse animalele la pășunea de lângă pârâu, așa cum era rutina lui.

Voi încerca să prind un pește, asta îmi va distrage atenția și îmi va lua gândul de la priveliște. În această perioadă a anului, unii mari vin pe maluri să se reproducă; apoi aș putea căuta ierburi pentru medicamente. Da, voi încerca să mă mențin ocupat.

A ajuns la stânca pe care o folosea de obicei ca punct de observație, și-a scos rucsacul, și-a aranjat blănurile pe care le purta pe post de haină, le-a întins pe piatră și s-a așezat pentru o clipă să se odihnească. Dimineața era cu adevărat placidă.....

A început să plouă, torențial, era mult abur, părea să nu existe aer, era numai apă și noroi, abia se mai putea distinge unde începea una și unde se termina cealaltă.

El nu s-a udat, toată acea umiditate nu l-a afectat. Nimic din ceea ce se întâmpla în fața ochilor lui nu avea niciun efect asupra lui. Nu simțea nici frig, nici cald. Nu putea vedea cerul, ceața de vapori era impenetrabilă.

Încet-încet, atmosfera s-a limpezit, ploaia s-a diminuat. Vaporii deveneau din ce în ce mai puțini. Elam a putut vedea apa adunându-se pe pământ și cerul a apărut. Erau încă o mulțime de nori, dar el putea distinge cerul. Pământul era o mlaștină, o mlaștină imensă.

Și-a revenit, viziunea a dispărut la fel de brusc cum izbucnise.

Era din nou seară, din nou, aproape la aceeași oră, ca în ziua precedentă.

Elam își apucă capul.

Oare am înnebunit și eu, și oile?

Erau acolo, perfect în regulă, împreună, calme, ca și cum cineva ar fi avut grijă de ele în timp ce el avea noua sa viziune.

Elam a trecut de la fericire la teroare. Fericire pentru că își dădea seama că ceea ce i se întâmpla era voia lui Dumnezeu, o simțea, o simțea clar, ca și cum cineva i-ar fi spus-o, dar în același timp simțea teamă.

De ce eu, de ce m-a ales Dumnezeu să-mi arate asta, și ce-mi arată, nu pot înțelege. Nu înțeleg, ce altceva îmi va mai arăta, cu ce altceva va trebui să mă confrunt?

Erau prea multe întrebări, prea multe, și niciun răspuns.

Și-a luat lucrurile, a luat oile și le-a adunat cât de repede a putut spre casa lui, aproape alergând.

Trebuia să vorbească cu preotul. Era imperios necesar să vorbească cu o persoană a lui Dumnezeu, cineva care avea experiență în acest gen de eveniment și care putea să-i spună ce se va întâmpla sau la ce să se aștepte, sau ceva, orice, absolut orice, orice care să-l liniștească.

Da, dacă Misur nu a putut să meargă în sat la preot, mă duc chiar acum, nu mai am răbdare, a spus el, apropiindu-se de disperare.

A venit acasă și a împins oile în țarc.

- Haideți, haideți, intrați! -Misur, Misur, vin!

Misur a ieșit pe ușă, pe sub streașină și a strigat la el:

- Soțule, vino, vino mai aproape, a venit preotul și te așteaptă!

- Slavă Domnului, soția mea.

Elam, mai liniștit - pentru că preotul era acolo - și-a spălat puțină transpirație într-o troacă și a intrat în casa sa.

Când a trecut pragul, i-a găsit pe preot și pe asistentul său stând la masă, care, văzându-l, s-au ridicat să îl salute. Misur stătea într-o parte, lângă intrare.

După ce s-au salutat reciproc, Elam i-a rugat pe preot și pe asistentul său să ia loc și a întrebat-o pe Misur despre copii. Ea i-a spus că îi lăsase acasă la părinții ei în drum spre sat.

Elam le-a povestit ce se întâmplase cu o zi înainte și noua viziune pe care o avusese în acea zi. Și, de asemenea, cum aceste evenimente îl lăsaseră supărat și tulburat.

Bărbații au ascultat cu atenție, fără să comenteze. Când Elam și-a încheiat relatarea, preotul a mai tăcut o clipă, ca pentru a-și limpezi gândurile, apoi i-a spus

- Fiul meu, este clar că aceste viziuni pe care le-ai avut pot fi de la Dumnezeu. În acest moment sunt încă incapabil să realizez care este mesajul și dacă sunt evenimente viitoare sau trecute. Este posibil să trebuiască să așteptăm un semn de la Dumnezeu în această privință pentru a clarifica problema. Oricum, fiți siguri, nimic din ceea ce vine de la Dumnezeu nu poate fi rău. Dacă nu vă deranjează, am dori să stăm cu dumneavoastră câteva zile pentru a vedea dacă mai apare ceva și pentru a vă însoți. Ne putem așeza în orice colț dorești, pentru a nu te deranja, nu am vrea să ne amestecăm în obiceiurile tale zilnice și nici să fim o povară pentru tine și familia ta.

Elam a fost surprins, acest lucru era mult mai mult decât s-ar fi așteptat. El, deși era un credincios convins, nu era un închinător - s-ar putea spune - nu avea obiceiul de a merge la templu și nu avusese de-a face cu preotul înainte de aceste evenimente.

I-a oferit religiosului camera copiilor - deoarece aceștia urmau să stea cu bunicii lor și, dacă era nevoie, îi putea lăsa acolo încă câteva zile.

Au luat cina, încercând să vorbească despre lucruri banale.

Elam și Misur nu erau oameni bogați. Erau doar ciobani, așa că nu aveau un mare confort de împărțit și nici nu își puteau permite să nu mai muncească. Elam a trebuit să își continue viața și treburile ca de obicei, în timp ce toată această problemă era rezolvată.

Când erau pe cale să se retragă pentru noapte, preotul s-a apropiat de Elam și i-a spus:

- Fiule, cred că am o vagă idee despre ceea ce ar putea fi viziunile pe care le-ai avut, nu-ți pot spune nimic încă, dar sunt convins că mai ai de văzut ceva. Dacă am dreptate, acest lucru ar putea dura încă cel puțin o zi sau două. Vă cer să aveți putere și credință în Dumnezeu. Dacă El v-a ales, este pentru că știe că puteți face față la ceea ce v-a încredințat, amintiți-vă că El vă cunoaște mai bine decât vă cunoașteți voi înșivă. Noi te vom însoți în orice moment. Dumnezeu te pune la încercare și sunt sigur că vei reuși să o depășești cu succes. Du-te la culcare și odihnește-te. Mâine este o altă zi.

El a adăugat.

- Dacă nu vă supărați, am dori să vă însoțim în tabără, fără a ne amesteca în munca voastră.

- Mulțumesc domnule dascăl, apreciez foarte mult, nu știți cât de mult înseamnă asta pentru mine.

- Te înțeleg, fiule. Du-te la culcare și încearcă să te odihnești, nu-ți face griji pentru noi.

Misur și-a petrecut noaptea supraveghindu-l pe Elam. Dacă dormea, dacă se mișca, dacă respira. Era imposibil să nu observi cât de îngrijorată era pentru soțul ei.

Prima lumină a zorilor i-a întâmpinat la micul dejun și s-au pregătit aproape în tăcere pentru a începe ziua. Elam putea simți neliniștea preotului și a asistentului său, chiar dacă încercau să o ascundă.

Putea să vadă cum își aranjau lucrurile pe care urmau să le ia cu ei și cum vorbeau cu voce joasă, aproape în șoaptă, pentru a nu deranja.

Lui Elam îi era clar că pentru ei aceasta era o posibilitate unică, poate cea pe care au așteptat-o și pentru care s-au pregătit toată viața.

Sunt fericiți, îmi dau seama; și îmi doresc doar să se termine. Iartă-mă, Dumnezeule, nu este vorba că nu vreau să-ți fiu de folos, ci doar că sunt teribil de speriat și mi-e teamă să nu te dezamăgesc. Te rog, dă-mi puterea să trec testul tău.

- Ești în regulă, soțule? - a întrebat Misur încet, profitând de faptul că ceilalți plecaseră și avea un moment de intimitate.

- Da, nu-ți face griji, soția mea. Totul va fi bine, ei mă vor însoți. Voi încerca să aduc niște pește, pentru că ieri nu am putut. Poate că asta a trecut deja. Stai calmă, femeie.

A ieșit în căutarea turmei și și-a început rutina. Preotul și asistentul său îl urmau, dar păstrau distanța încercând să nu intervină, era clar că încercau să fie simpli observatori.

Elam se sprijinea pe toiag în timp ce mergea și conducea oile la pășune.

Doamne, ai milă de mine, ai milă. Mă rog ca totul să fie bine. Dă-mi putere, ai grijă de soția și copiii mei. Nu mă lua încă, lasă-mă să-mi văd copiii crescând și ajută-i să-și înceapă viața de adulți.

Absorbit în meditațiile sale, s-a trezit la marginea pășunii.

Religioșii stăteau la oarecare distanță, tăcuți.

- Haideți, oilor, haideți, mergeți și mâncați, profitați de pășuni! Acum, acum! -spunea Elam animalelor, gesticulând cu brațele și cu toiagul, într-o încercare vizibilă de a le împiedica să se depărteze prea mult.

Așează pieile și geanta sa de șa pe stâncă și se așează să se odihnească, în timp ce privea oile alergând și pășunând liniștite.

Cerul era ușor acoperit de nori.

Nu părea că va ploua, deși o ploaie măruntă nu ar face rău plantelor. Sper că copiii sunt bine cu bunicii. Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru familia mea. Mulțumesc pentru această zi.

Se auzea foșnetul apei pârâului din apropiere și ciripitul unor păsări care treceau nu prea tare. Cum plutesc ele în aer? Elam le urmărea cu privirea. Aproape că uitase de tovarășii zilei sale.... Cerul s-a schimbat brusc. Deși nu ploua, impresia era că plouase de curând și că nu avea să treacă mult timp până să înceapă să plouă din nou.

Pământul era umed și era o mocirlă, o mlaștină, dar apa se scurgea, se scurgea și se acumula într-un singur loc, părea că pământul se ridica și se usca și că apa curgea, creând o mare, un ocean. Elam a asistat la separarea aerului în firmament, a apei în mări și a pământului în pământ uscat. El putea simți că stătea pe pământ uscat și că marea se spăla pe plajă. Locul nu mai era o mlaștină. Deși nu vedea vegetație sau animale, cel puțin peisajul general era ceva mai familiar. Arid, foarte arid, dar familiar.

Stătea în pășune, printre oi. Își atingea fața și trupul ca și cum s-ar fi recunoscut.

Din nou, s-a întâmplat din nou. Oile? Da, aici sunt. Dumnezeu, Dumnezeu are grijă de ele pentru mine.

A respirat adânc, și-a frecat ochii, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un vis. A mers la pârâu să bea. Nu se grăbea. A îngenuncheat pe mal și a stat nemișcat pentru o clipă, fără să facă nimic. S-a uitat la el în apă și apoi și-a împreunat mâinile pentru a bea. A băut încet. Apoi și-a spălat fața și și-a udat părul și ceafa, masând-o ușor.

Religioșii îl priveau de la distanță într-o tăcere absolută.

Și-a adunat lucrurile și a început să adune animalele. La mică distanță, preotul și asistentul său îl priveau. Preotul, cu o ușoară mișcare a mâinii, i-a spus asistentului său să nu facă nimic, să nu intervină. Elam a trecut pe lângă ei păscând oile și toți au început să se întoarcă.

Întoarcerea a fost tăcută și fără grabă, aproape ca în orice altă zi.

În cele din urmă, când au ajuns, Elam a lăsat oile în *corral* și, trecând pe lângă preot, i-a spus: „Hai să intrăm, domnule”:

- Să mergem înăuntru, domnule, să mâncăm ceva și am să-ți spun ce am văzut.

Misur, văzându-l intrând în casă, a vrut să știe:

- Ai mai avut o viziune - era mai mult o afirmație decât o întrebare. Ești obosit, soțul meu. Stai jos, am pregătit ceva de mâncare pentru toată lumea.

Femeia s-a uitat la religioși, ca și cum le-ar fi cerut părerea.

Preotul și asistentul său și-au scos în tăcere rucsacurile și și-au lăsat lucrurile pe jos, într-un colț. Apoi au ieșit să se spele pentru cină.

Elam s-a așezat pe un scăunel și s-a sprijinit de masă.

- Femeie. Am mai avut o viziune. Când se vor întoarce preoții, îți voi spune despre ea.

În timp ce mâncau, Elam a povestit ce văzuse. Iar preotul i-a spus lui Misur că Elam a mers pe pajiște uitându-se la lucruri pe care ei nu le-au putut vedea. Au povestit cum Elam se uita la picioarele sale, se uita la cer și cum, uneori, întindea mâinile ca și cum ar fi vrut să atingă ceva. De asemenea, le-au spus că oile au rămas aproape și liniștite tot timpul. Niciuna dintre ele nu a fost separată de turmă sau atacată de vreun prădător. În cele din urmă, preotul i-a spus lui Elam:

- Fiule. Trebuie să fii calm. Sunt sigur că partea cea mai grea a trecut. Ar trebui să te bucuri că tu ești cel ales de Dumnezeu să primești acest mesaj. Va fi timp să-l interpretezi. Între timp, odihnește-te. Noi, la rândul nostru, ne vom ruga lui Dumnezeu să vă dea forța necesară și claritatea minții și a spiritului de care aveți nevoie. Bucurați-vă. Ceea ce vine de la Dumnezeu trebuie să fie bun.

S-a întors și i-a spus asistentului său:

- Să ne retragem în camera noastră. Să-i lăsăm pe aceşti oameni singuri. Trebuie să ne odihnim cu toții.

Era zori. O nouă zi începea. Din nou, cum rămâne cu ziua de azi, ce se va întâmpla, se va fi terminat deja? Te rog, Doamne, ai milă de mine și de familia mea.

Elam s-a trezit și s-a pregătit ca de obicei, ceilalți au făcut la fel.

Misur le-a pregătit mâncare pentru toată ziua. Le-a făcut cu mâna de la poartă în timp ce se îndepărtau, mâna stângă strângându-i hainele de pe piept.

Au ajuns la pășuni în scurt timp, fără nicio poticnire.

Iată-mă, din nou. De fiecare dată când mă uit la pășuni, la dealuri, la deșert, la râuri, la păsări, mă gândesc cum a creat Dumnezeu toate acestea...?

Plantele au răsărit din pământ, plante care au devenit copaci, copaci care au dat roade și roade care au dat semințe. Aridul a devenit verde, verde și divers. Progresiv s-a trezit înconjurat de o vegetație mare, atât de mare încât nu mai putea vedea cerul.

Și pășunea s-a întors, și odată cu ea și oile.

Asta a făcut, asta îmi arată! Văd și mărturisesc cum Dumnezeu a creat tot ce există! Dumnezeu îmi arată Creația!

El a căutat religiosul cu ochii Săi.

- Știu ce văd, știu ce îmi arată Dumnezeu! - El a îngenuncheat și și-a ținut capul în ambele mâini.

- Este perfect, este uimitor!", a șoptit el.

Oamenii religioși au alergat la el și au îngenuncheat lângă el.

- Spune-ne, fiule, te rog, spune-ne.

- Dumnezeu îmi arată Creația! *Dumnezeu îmi arată cum a făcut totul!* .... Este haosul original, cum l-a organizat, cum a separat apa de pământ, lumina și întunericul, ziua și noaptea, plantele, copacii... Cred că îmi va exploda capul.

Râdea și plângea. Oamenii religioși l-au îmbrățișat și au încercat să îl stăpânească.

- Calmează-te, fiule. Adu-i ceva de mâncare, l-a rugat preotul pe ajutor.

Acesta a tropăit până la locul unde erau sacii și s-a întors cu niște pâine și apă.

Elam le-a povestit ce văzuse și cum pământul se schimbase sub ochii lui de la ariditate extremă la vegetație luxuriantă. Era atât de multă pădure, atât de mulți copaci, încât nici nu putea vedea cerul.

Ei s-au întors.

- Misur, Misur! -Știu despre ce este vorba! - El a apucat-o de umeri. Dumnezeu îmi arată Creația, cum a creat pământul și toate lucrurile care îl populează. Astăzi mi-a arătat cum a creat plantele! Stai jos și o să-ți povestesc, a fost minunat, impresionant....

A doua zi au fost din nou acolo. Elam a aranjat pieile pe stâncă. A căutat o bucată de pâine - plimbarea îi făcuse foame. Oamenii religioși erau la o sută de metri distanță, în același loc în care rămăseseră cu o zi înainte, și se prefăceau că nu-l observă. S-a așezat și și-a întins brațele. E o zi frumoasă...

A ieșit din copaci și a văzut soarele trecând iute deasupra capului, apoi luna și stelele. Zilele și nopțile treceau într-un ritm amețitor. Zilele treceau, anii, secolele, mileniile.

- Pentru asta sunt acolo! - strigă el, căutându-i pe religioși. Pentru a număra zilele și anii! Preoții l-au privit în gol și au venit aproape tropăind spre el.

- Pentru asta sunt soarele și luna! Dumnezeu le-a creat ca să putem număra timpul! Ca să știm câți ani au trecut! Ca să despartă lumina de întuneric, ca să ne putem odihni noaptea și lucra ziua! Ne spune că stelele au fost create cu un scop, pentru a ne ajuta, pentru a ne organiza.... Este minunat. Totul are un motiv. Totul are un motiv.

Și era seară și răsărit în a cincea zi....

Și iată-l din nou pe pajiște cu oile sale. Și-a pus lucrurile pe stâncă și și-a frecat fața ca și cum ar fi vrut să se trezească.

S-a întins și și-a sprijinit mâinile pe coapse, în timp ce se uita la pârâu. Ce ai pentru mine astăzi, Dumnezeul meu...?

Apă, multă apă, plină de pești, mici și mari. Și pe cer păsări, multe, care zburau. Strigătele umpleau aerul.

Animale marine uriașe, uriașe, gigantice, monstruoase. Unele veneau pe țărm, altele se târau ca șerpii câștigând uscatul. Marea era plină de viață, viață diversă, diversitate imensă. Păsările cuibăreau pe uscat și se reproduceau, lumea era plină de viață.

Erau atât de multe, prea multe, nu puteam ține pasul cu toate aceste creaturi, atât de diferite și totuși atât de asemănătoare. Atât de multe... atât de multe...

Plaja a dispărut. Elam s-a întins pe spate în iarbă. Cu mâinile pipăia în jurul său. A căutat nisipul care nu mai era acolo, în timp ce se uita spre cer după păsări. A închis ochii în încercarea de a reține imaginile. Mai multe, mai multe.

S-a ridicat.

- Animale de mare, animale de mare uriaşe, monştri de mare uriaşi, monştri de mare uriaşi, monştri de mare uriaşi! - a râs el. Şi zilele. Fiecare zi corespunde unei zile a Creaţiei, zilele mele sunt zilele care i-au trebuit Lui să o facă! De aceea El mi-o arată în fracţiuni, este foarte important să fim atenţi la zile! A făcut o pauză în discursul său pentru a trage aer în piept.

- Câte zile am avut? - întrebă el.

Preotul era deja lângă el şi s-a aşezat în apropiere.

- Cu aceasta, cinci - a răspuns el.

- Cinci, cinci... Câte zile va fi petrecut Dumnezeu cu asta, câte zile vor mai rămâne?

- Şi omul? - întrebă asistentul, „şi omul?

- Nu ştiu. Nu mi l-a arătat încă, nu l-am văzut încă....

Şi s-a făcut seară. A răsărit a şasea zi.

El a îngenuncheat. Şi-a aşezat toiagul şi s-a rugat, aplecat, cu fruntea aproape de pământ şi cu mâinile împreunate.

Doamne, Dumnezeul meu, lasă-mă să văd măreţia Ta, arată-mi creaţia Ta. Ai milă de umilul tău slujitor. Dă-mi puterea de a-ţi îndeplini misiunea...

Din mare a ieşit uscatul şi pe el animalele terestre, mici, mari, din toate speciile. Pământul era plin de viaţă. Şi Dumnezeu a fost mulţumit.

Şi a apărut omul. Omul a domnit peste animale, le-a dominat. Bărbaţii şi femeile mergeau împreună, iar aceşti bărbaţi şi femei mâncau fructele copacilor şi seminţele plantelor, iar animalele păşteau pe câmpii. Dumnezeu a asigurat hrană pentru toţi. Fructe şi seminţe pentru oameni şi ierburi pentru animale. Dumnezeu s-a uitat la creaţia Sa şi a văzut că era perfectă.

Elam şi-a venit în fire la marginea pârâului. S-a uitat în jur ca şi cum ar fi încercat să se orienteze.

A făcut câţiva paşi înapoi, s-a întors şi a început să se îndepărteze de apă.

- Omul! Dumnezeu l-a creat după chipul Său, bărbat şi femeie!

Se simţea ca beat, în stare de ebrietate. Într-o stare de beatitudine. Fericit. Le-a spus:

- Să ne întoarcem, să mergem acasă, vreau să-l văd pe Misur, vreau să-i spun, vreau să vă descriu ce am văzut.

Ochii lui transmiteau iubire, dragoste, compasiune, înţelegere. Ei s-au întors.

- Misur, soţia mea, am văzut crearea omului şi a animalelor. Dumnezeu a spus: «Să facem omul ca noi şi să domnească peste toate animalele, peştii şi păsările. Dumnezeu a creat omul după chipul Său, bărbat şi femeie. Şi i-a creat cu dragoste, cu dragostea unui tată, şi i-a binecuvântat: „Fiţi roditori şi înmulţiţi-vă”. Şi a mai adăugat: „Eu le dau iarba de sămânţă şi pomii cu rod pentru hrană, şi animalele, păsările şi peştii, iarba verde pentru hrană”». Şi a văzut Dumnezeu ce a făcut şi totul a fost bine. Femeie, soţia mea, pot simţi dragostea lui Dumnezeu pentru creaţia sa, pentru noi, pentru fiecare iarbă, pentru fiecare pasăre.

Vocea i s-a frânt de emoţie, nu şi-a putut stăpâni lacrimile.

Preotul şi asistentul său s-au prosternat şi s-au rugat. - Dumnezeu îţi mulţumeşte, îţi mulţumeşte Dumnezeul meu.

Se făcu întuneric. A răsărit a şaptea zi....

A mers spre piatra unde îşi lăsase lucrurile, ca unul care merge să se întâlnească cu cineva. Şi-a dat jos blănurile, şi-a pus toiagul pe pământ, şi-a pus rucsacul pe piatră şi s-a aşezat. A închis ochii şi a aşteptat...

Lucrarea a fost terminată. Pământul, cerurile şi toate elementele şi fiinţele lor. Şi Dumnezeu a încetat în ziua a şaptea toată lucrarea pe care o făcuse. A binecuvântat-o şi a sfinţit-o.

Şi-a deschis ochii şi s-a uitat după ei. Erau acolo. A şovăit, s-a sprijinit de stâncă cu o mână.

Sunt pe cale să mor? Ceva sau cineva mă părăseşte, mă simt ameţit. Mi-e frică, Doamne nu mă lua încă. Totul s-a terminat. Nu mai există nimic. Ce era cu mine s-a dus. Nu mă simt bine.

L-a chemat pe preot cu mâna şi i-a spus:

- Haide, să ne întoarcem. S-a terminat. Astăzi este o zi de odihnă. A șaptea zi trebuie să fie sfântă. Este ziua în care Dumnezeu pune capăt creației. Nu trebuie să muncim. Ce mi-a dat Dumnezeu s-a terminat. S-a dus. Nu mă simt prea bine, își amesteca gândurile.

- Ușurel, fiule, e abia dimineață, hai să mergem în casă să mâncăm ceva și te vei simți mai bine, i-a făcut semn ajutorului său să ia lucrurile lui Elam.

Au păstorit oile și Elam s-a simțit mai bine pe măsură ce se apropiau de fermă.

Misur era în livadă, scotocind prin pământ. A alergat până la ei.

- Ce s-a întâmplat că s-au întors atât de devreme!

- Dumnezeu mi-a spus că astăzi este o zi de odihnă, că nu trebuie să muncim. Este ziua în care creația s-a încheiat, a șaptea zi. Lasă uneltele jos, femeie, să facem cum a spus El.

- Dar mâine?

- Mâine trebuie să lucrăm din nou, dar nu vor mai fi mesaje, soție. Simt că s-a terminat. Am sentimentul că ceea ce a fost cu mine în aceste șapte zile a dispărut. La lumina slabă a lămpii cu ulei - în camera sa din templu - preotul a terminat de scris ceea ce Elam îi povestise zi de zi.

A așteptat ca cerneala să se usuce - l-a ajutat suflând ușor asupra ei - și apoi a rulat papirusul cu mare grijă și respect. L-a legat cu o sfoară și l-a pus în cufărul cu bunuri sacre din templu.

Trebuia să se odihnească; dimineața avea să înceapă lunga călătorie spre templul principal, unde avea să-i spună marelui preot ce se întâmplase.

8. MESAJ ȘI ÎNVĂȚĂTURĂ

Ei bine, sper că această mică povestire, fabricată de mine, va servi la o mai bună înțelegere a ceea ce ar fi putut fi acea viziune, acea revelație.

Avem acum o idee mai clară despre ceea ce s-ar fi putut întâmpla, despre ceea ce a povestit el de fapt și încă un lucru: motivul zilelor.

Când m-am gândit să scriu relatarea a ceea ce a văzut observatorul, am avut imediat această dilemă a celor șapte zile. M-am gândit: dacă cele șapte zile nu erau zilele lui Dumnezeu, ci zilele observatorului, sau ambele? - din nou, ce-ar fi dacă? ?.

Și da, ar avea sens. Sunt multe informații de primit într-o singură zi și, în plus, oferindu-le observatorului în șapte sesiuni, am putea considera că narațiunea a fost spusă în șapte zile. Poate că a fost așa pentru că, cu siguranță, Dumnezeu a dorit să instaleze această nevoie de a o împărți pe zile, deoarece cele șapte zile au o rațiune de a fi -din punct de vedere religios-, pe care o vom analiza mai jos.

Să ne uităm la latura religioasă a narațiunii.

Primul lucru pe care îl spune autorul sacru este: „La început, Dumnezeu a creat cerurile și pământul”; în această frază, el ne oferă cheia pe care trebuie să o folosim pentru a înțelege textul și, în același timp, încearcă să manifeste sinteza a tot ceea ce va descrie ulterior în detaliu. Am văzut deja că, integrând cerul și pământul, el încearcă să cuprindă totul, tot ceea ce există, și că, repetând - la sfârșit - din nou cerul și pământul, ne atrage atenția asupra perspectivei pur umane și pământești a naratorului.

De asemenea, este posibil ca, din cauza faptului că cuvântul *kosmos* este de origine greacă și pentru că nu există niciun cuvânt în limba ebraică care să corespundă exact acestei idei, el să recurgă la această redundanță a cerului și pământului. Pentru mine, este clar că, cuprinzând totul, el include intangibilul, cum ar fi lumea ideilor și legile care guvernează sistemele.

Se presupune că hagiograful - autorul sacru - pe lângă relatarea unei posibile viziuni, a avut intenția de a catehiza, de a da o lecție teologică într-un mod simplu și direct, într-o limbă care poate că era populară, unor oameni cu mentalitate primară. Să nu uităm că acest lucru trebuie să fi avut loc cu aproximativ o mie de ani înainte de Hristos și că cunoștințele științifice din acea vreme erau extrem de limitate.

În același timp, există ceva foarte important, este vorba de transmiterea faptului că Dumnezeu a făcut asta și Dumnezeu a făcut aia, Dumnezeu ca singular, ca unul. Aceasta nu este o chestiune minoră, dimpotrivă, pentru că la acea vreme politeismul prevala în diferitele culturi. Nimeni nu se gândea, sau era destul de greu de imaginat, că totul era opera unui singur Dumnezeu, pentru că El creează animalele, plantele și omul și nimic altceva, El nu creează în niciun moment alți dumnezei, sau semidumnezei, sau ceva de genul acesta.

Mesajul și învățătura care ar trebui să rămână după lectură este clară și tranșantă: Dumnezeu este unul singur și, mai mult decât atât, el este preexistent, existând înainte de originea lumii.

Această învățătură a „singurului Dumnezeu” continuă în întreaga *Biblie* și duce la Isus, care este firul comun al poveștii generale și motivul existenței poporului ales, dar să nu ne abatem de la subiect.

Să continuăm cu Geneza.

Următoarea frază este, de asemenea, foarte semnificativă: *„un vânt al lui Dumnezeu sufla peste ape*”. Acest lucru ne dă senzația că prezența lui Dumnezeu este aproape tangibilă, că autorul simte spiritul lui Dumnezeu deasupra haosului inițial, nu numai că poate vedea, dar și simte, percepe, intenția din spatele lucrării.

Apoi începe descrierea creației. Aici este important să subliniem că este posibil ca hagiograful să fi fost mai preocupat de aspectul doctrinar și religios al narațiunii decât de aspectul științific - evident. În primul rând, pentru că este posibil să nu fi înțeles partea științifică și, în al doilea rând, pentru că, dacă ar fi înțeles-o, nu ar fi putut spune nimănui despre ea pentru că nimeni nu ar fi înțeles-o.

Pentru mine este evident că autorul nu înțelege pe deplin ceea ce vede, deoarece pornește de la concepte din vremea sa, când se credea, de exemplu, că bolta cerească era solidă, că stelele, soarele și luna erau zei și așa mai departe.

În plus, el este nemișcat în timpul transformărilor și totul se întâmplă în jurul său. Pentru el, locul în care se află este centrul universului, iar soarele, luna și stelele se mișcă în jurul său. Această idee a fost atât de răspândită în rândul savanților, încât credința că Pământul este centrul universului a prevalat după 1600 d.Hr. Dacă cineva se îndoiește de acest lucru, întrebați-l pe Galileo Galilei, care a rostit celebra frază *Eppur si muove* sau *E pur si muove* după ce a abjurat viziunea heliocentrică asupra lumii în fața tribunalului Sfintei Inchiziții la 22 iunie 1633 în biserica Santa Maria sopra Minerva, ceea ce l-a costat arestul la domiciliu.

Punctul de vedere heliocentric (din greacă: *helios* - soare, centru) plasa Soarele în centrul sistemului și deplasa Pământul ca una dintre planetele care se rotesc în jurul stelei.

Cred că este interesant să observăm un lucru, de obicei avem o viziune total irațională și sălbatică asupra Inchiziției; totuși, în acest caz - mi-a atras atenția - Biserica îl condamnă la „arest la domiciliu", fără măcar să-l trimită la închisoare! Nu este o problemă minoră, Galileo schimba omul, creația supremă a lui Dumnezeu, centrul creației, și totuși, este condamnat doar la arest la domiciliu...!?

Ei bine, să continuăm.

Constatăm adesea că comentatorii Genezei se întreabă: De ce autorul nu vorbește de crearea întunericului, ci de crearea luminii? Și ei încearcă să explice acest lucru, argumentând de obicei că întunericul este asociat cu răul și lumina cu binele; totuși, în text nu există niciun motiv să credem că întunericul, bezna, reprezintă răul, pur și simplu era întuneric înainte de lumină și nu după lumină.

Cred că trebuie să ne amintim că spațiul cosmic este întunecat prin natura sa, deoarece îi lipsește atmosfera și lumina nu are cum să se răspândească și să genereze acel sentiment de a fi înconjurat de claritate care ne este atât de familiar.

Este important - fundamental, am putea spune - să nu pierdem din vedere faptul că, atunci când vorbim despre *Geneză* și, evident, despre *Biblie*, ne aflăm în general în domeniul religiozității. Acesta este motivul pentru care textul încearcă să lase - în orice moment - învățături religioase celor care îl citesc, deoarece acesta este motivul principal al tuturor acestor scrieri: să ghideze omul pe calea sa spirituală.

În cele din urmă, când vine momentul creării omului, se spune: „*Să facem om după chipul și asemănarea noastră și să stăpânească peste peștii mării...*". Aceasta este cea mai precisă referire la faptul că omul va fi reprezentantul lui Dumnezeu în fața a tot ceea ce este creat pe pământ, că el va stăpâni peste animale și plante și că această atribuție atrage după sine responsabilitatea enormă de a avea grijă de ele.

Am întâlnit oameni care, interpretând greșit acest paragraf, cred că au dreptul să facă orice cu animalele și plantele pentru că „Dumnezeu le-a trimis la ei". ¿¡...!? Faimoasa „putere"... Este clar că în procesul de interpretare greșită putem folosi textele sacre și le putem adapta intereselor sau nevoilor noastre după cum credem de cuviință, dar nu ar trebui să fie așa.

Dumnezeu este în primul rând un tată milostiv și iubitor și nu reiese nicăieri de la El că putem maltrata animalele sau subjuga pe alții ca o poruncă, dimpotrivă. Citiți doar învățăturile și îndemnurile lui Iisus: „*Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți*", „*iartă de șaptezeci de ori câte șapte*". Într-adevăr, nu trebuie să trecem cu vederea intenția sa ca hrana să fie vegetariană, așa cum strecoară hagiograful: „*Vedeți, v-am dat orice plantă cu sămânță care este pe fața întregului pământ și orice copac care rodește cu sămânță; să vă fie hrană. Și tuturor animalelor de pe pământ, tuturor păsărilor cerului și tuturor târâtoarelor care trăiesc pe pământ le-am dat toate ierburile verzi drept hrană*". În acest paragraf putem vedea clar intenția de a transmite ideea, indicația sau învățătura că omul trebuie să protejeze și să respecte viața, toată viața animală, deoarece plantele sunt pentru hrana lor.

Nu există nicio îndoială că omul, având o conștiință, poate face această discriminare, o discriminare pe care animalele sunt incapabile să o facă. Deşi după potop avem impresia că Dumnezeu se resemnează considerând că este prea mult de cerut, „*pentru că urmele inimii omului sunt rele încă din copilărie*” (Geneza 8:21), *și apoi le permite să mănânce animalele* (Geneza 9:1-5).

Ei bine, dincolo de ceea ce vom mânca la prânz, este interesant să vedem că Dumnezeu este prezentat în *Biblie* ca un tată iubitor, milostiv, care își cedează planurile, le reînnoiește, în funcție de lupta pe care o are cu copiii săi, cu această umanitate, cu poporul său ales „cu gâtul împietrit”, așa cum spune de mai multe ori în *Vechiul Testament.*

9. CONȚINUTUL TRANSCENDENTAL

Conținutul doctrinar al povestirii, învățăturile care persistă după terminarea lecturii, lecțiile teologice pe care le-am putea numi fundamentale, ar putea fi următoarele:

- - Dumnezeu este singurul Creator al tuturor lucrurilor, a tot ceea ce este concret și abstract, a ceea ce este sus și a ceea ce este jos, a tuturor entităților și creaturilor. Toată materia, precum și forțele care acționează asupra ei, sunt create de El și răspund la porunca Sa.
- - Puterea omnipotentă și omniprezentă a lui Dumnezeu este o expresie a inteligenței și înțelepciunii Sale, care se manifestă în ordinea, echilibrul și funcționarea creației.
- - Toate creaturile sunt bune pentru că sunt create conform acestei idei de ordine și perfecțiune. Ele sunt create de Dumnezeu, sunt create de părți ale aceluiași Dumnezeu, dar ele nu sunt Dumnezeu. Această distincție, această separare, este fundamentală, deoarece este foarte subtilă și poate fi ușor să confundăm Creatorul și creatura. Dumnezeu creează totul pornind de la el însuși, prin urmare noi toți am face parte din Dumnezeu, dar noi nu suntem Dumnezeu, noi suntem, în cele din urmă, creația sa. În acest sens, este interesant faptul că un cercetător al *Bhagavad Gita*, cartea sfântă a hinduismului, mi-a comentat: „*O comparație care clarifică această separare între Creator și creatură ar fi cea a fructului de rodie. Semințele din interiorul rodii fac parte din rodie, dar nu sunt rodia. Ele fac parte din fruct, dar nu sunt fructul*”.
- - Stelele, care la acea vreme erau recunoscute ca zei, sunt în mod clar obiecte create de Dumnezeu, El decide cum se mișcă și trecerea lor prin univers va fi pur și simplu utilă omului pentru a măsura timpul.
- - Fertilitatea animalelor este o binecuvântare de la Dumnezeu și face parte din mașinăria, din funcționarea sistemului; nu există nicio divinitate responsabilă de acest lucru, este doar funcționalitate.
- - Omul - l-am putea numi vârful creației - este singurul care a fost făcut după chipul și asemănarea Sa; prin urmare, este special și este ridicat deasupra tuturor celorlalte ființe vii, ceea ce îi conferă imediat drepturi și obligații.
- - Și, în cele din urmă, el, în semn de recunoștință și ca al doilea al lui Dumnezeu, trebuie să păstreze o zi din săptămână pentru a I se închina, odihnindu-se, așa cum a făcut Dumnezeu Însuși, în ziua a șaptea.

În aceste idei-cheie - pe care autorul sacru le oferă cu atâta precizie și în atât de puține rânduri - există o adevărată revelație a antichității la care nicio altă civilizație de dată atât de veche nu a avut acces. Niciun alt popor, dintre cele care existau pe planetă la acea vreme, nu s-a apropiat atât de mult de adevărul științific ca acesta: evreii, poporul ales.

Îmi este clar că în aceste prime rânduri din *Geneză*, hagiograful încearcă să explice originea lumii, nu din punct de vedere științific, ci din punctul de vedere al relației dintre creație și Dumnezeu. Totul este opera lui Dumnezeu, atât lumea, cât și spațiul, stelele, forțele în acțiune, ideile și tot ceea ce există și nu putem vedea încă. Cerul și pământul.

Totul este argumentat și logic, într-o asemenea măsură, încât haosul primordial pare a fi materialul original al unei opere de artă, chitul unei sculpturi, pânza și picturile, dar cu detaliul liberului arbitru, un mic mare detaliu. Un detaliu care nu este minor. Un detaliu care face o diferență uriașă și dă o idee exactă despre mila și iubirea infinită a Creatorului.

Munca sa nu ar fi la fel fără libertate, fără atât de valorosul liber arbitru. Este clar că Dumnezeu nu este interesat de ființe care se comportă ca niște roboți și nu este interesat de uniformitate; de aceea, El a creat această diversitate enormă de animale, plante și oameni de diferite culori, limbi, dimensiuni și gânduri, filosofii și chiar percepții diferite despre El - care este același pentru toți.

În contextul liberului arbitru, mi se pare cu adevărat minunat să observ în *Biblie* cum Dumnezeu stabilește regulile, apoi se înfurie pentru că omenirea nu face ceea ce poruncește El, apoi

îi mustră, îi iartă, modifică legile pe care le-a impus pentru a vedea dacă de data aceasta omenirea le poate respecta... ceea ce de obicei nu se întâmplă. Apoi El este din nou dezamăgit şi furios pentru că nu se întâmplă nimic, ei nu-şi schimbă obiceiurile; El le modifică din nou, le strânge, le slăbeşte. El le schimbă jucăriile periculoase, precum zeii păgâni - pentru idei mai apropiate de cele ale unui singur zeu - şi îi scoate din joc pe cei care, este palpabil, nu pot fi lăsaţi să se joace cu restul, aşa cum s-a întâmplat cu locuitorii Sodomei şi Gomorei.

Da, marele Liber Arbitru -cu majuscule-, vechiul liber arbitru pe care încă nu-l putem controla.

Am deviat din nou de la obiectivul de a compara *Geneza* cu ştiinţa, dar merită ocolul, pentru că este bine să o vedem în contextul cărţii căreia îi aparţine şi din care face parte.

Discutând cu soţia mea, îi spuneam că, până de curând, nu exista posibilitatea de a face această comparaţie între *Geneza* şi ştiinţă, deoarece descoperirile ştiinţifice necesare pentru a înţelege despre ce vorbeşte observatorul nostru au fost făcute abia în ultimii ani, cu invenţii revoluţionare precum telescopul Hubble, radiotelescoape precum telescopul Arecibo şi mulţi alţi sateliţi specializaţi. Abia acum, în vremurile noastre, se poate face o comparaţie mai completă şi mai profundă a textului cu ştiinţa, iar faptul că se potriveşte este cu adevărat uimitor pentru mine.

Trebuie să înţelegeţi că atât hagiograful, evident, cât şi comentatorii biblici care au scris, să zicem, până acum aproximativ douăzeci de ani, nu au avut resursele necesare pentru a înţelege şi a lega atât de multe lucruri.

Astăzi, cu unele cunoştinţe şi un computer conectat la internet, oricine poate verifica ceea ce este povestit în aceste rânduri şi, de asemenea, poate aduce noi contribuţii la o mai bună înţelegere a subiectului.

Este incontestabil că progresele ştiinţifice din ultima vreme, precum şi descoperirile viitoare, ne vor permite să elucidăm multe dintre misterele pe care *Biblia* încă ni le rezervă, deşi nu trebuie să uităm că adevăratul progres pentru care trebuie să lucrăm va fi întotdeauna spiritual.

10. EDEN

Natura umană într-un mediu controlat.

Nu am fost eu, ai fost tu.

Foarte bine.

Și Eden?

Așa este, Eden, am uitat.

După Geneza și cele șapte zile ale sale, găsim o nouă descriere a Creației, dar într-un mod complet diferit. Atât de mult încât cercetătorii biblici susțin, în general, că are o origine diferită, un autor diferit și că a fost scrisă, probabil, într-o altă perioadă.

În această nouă descriere există o altă linie de fapte.

De ce să nu citiți paragraful și să îl analizați?

„În ziua în care Domnul Dumnezeu a făcut pământul și cerurile, nu era încă niciun arbust de câmp pe pământ și nicio plantă de câmp nu răsărise încă, pentru că Domnul Dumnezeu nu făcuse să plouă pe pământ și nu era niciun om care să lucreze pământul. Dar un izvor a țâșnit din pământ și a udat întreaga suprafață a pământului. Atunci Domnul Dumnezeu a format omul din țărâna pământului și a suflat în nările lui suflare de viață și omul a devenit o ființă vie”.

„Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, la răsărit, unde l-a așezat pe omul pe care-l formase”.

„Domnul Dumnezeu a făcut să crească din pământ tot felul de pomi, pomi plăcuți la vedere și buni de mâncat, iar în mijlocul grădinii pomul vieții și pomul cunoașterii binelui și răului”.

«Un râu curgea din Eden și uda grădina, iar de acolo se împărțea în patru brațe. Primul se numește Pison: este cel care înconjoară întreaga țară Javilah, unde este aur. Aurul din acea țară este fin. Bedelium și onix se găsesc acolo. Al doilea râu se numește Guijon: este râul care înconjoară țara Kus. Al treilea râu se numește Tigru: este râul care curge la est de Asshur. Iar al patrulea râu este Eufratul. Și a luat Domnul Dumnezeu pe om și l-a lăsat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească. Și Dumnezeu i-a poruncit omului: „Din orice pom din grădină poți să mănânci, dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit”».

«Atunci Domnul Dumnezeu a zis: „Nu este bine ca omul să fie singur. Îi voi da un ajutor potrivit”. Și a format Domnul Dumnezeu din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului și le-a adus înaintea omului, ca să vadă cum le va numi, și ca fiecare viețuitoare să aibă numele pe care i-l va da omul».

«Omul a dat nume tuturor vitelor, păsărilor cerului și tuturor animalelor de pe câmp, dar pentru om nu a găsit ajutor potrivit. Atunci Domnul Dumnezeu a făcut să cadă un somn adânc peste om și el a adormit. Apoi i-a luat una din coaste și a umplut golul cu carne. Din coasta pe care Domnul Dumnezeu o luase de la bărbat a făcut o femeie și a adus-o la bărbat. Iar el a zis: „De data aceasta ea este os din oasele mele și carne din carnea mea. Ea se va numi femeie,[12] pentru că este luată din bărbat. De aceea, bărbatul își

12 În unele traduceri, în loc de „femeie” se spune Varona ['*ishshah*]: «Atunci Adam a spus: „Acesta este acum os din oasele mele și carne din carnea mea; aceasta se va numi Varona [«ishshah], pentru că din bărbat [»ish] a fost luat. Aceasta este acum os din oasele mele”» (Geneza 2: 23). Adam, recunoscând în ea „tovarășa dorită”, a primit-o cu bucurie ca mireasă a sa și și-a exprimat bucuria într-o exclamație poetică. Cuvintele „aceasta este acum” reflectă surpriza sa plăcută când a văzut în femeie împlinirea dorinței sale. Repetarea de trei ori a cuvântului „aceasta” (așa cum este în ebraică) indică în mod viu - în uimirea bucuriei - privirea lui se odihnea acum cu emoția intensă a primei iubiri. Instinctiv sau ca urmare a instrucțiunilor divine, el a recunoscut în ea o parte din propria sa ființă. De acum înainte trebuia să o iubească ca pe propriul său trup”, pentru că, iubind-o, se iubește pe sine însuși. Apostolul Pavel subliniază acest adevăr: „Astfel, soții trebuie să își iubească soțiile ca pe propriul lor trup. Cel care își iubește soția se iubește pe sine însuși” (Efeseni 5, 28).

părăsește tatăl și mama și se unește cu soția sa și ei devin un singur trup. Erau amândoi goi, bărbatul și femeia lui, dar nu se rușinau unul de altul”»

(Geneza 2:5-25).

«*Șarpele era cel mai viclean dintre toate animalele câmpului pe care le făcuse Domnul Dumnezeu. Și a zis femeii: „Cum se face că Dumnezeu ți-a zis: «Să nu mănânci din niciunul din pomii grădinii»?” Femeia a zis șarpelui: 'Putem mânca din rodul pomilor din grădină. Dar despre rodul pomului care este în mijlocul grădinii, Dumnezeu a spus: „Să nu mâncați din el și să nu vă atingeți de el, sub pedeapsa cu moartea”. Și șarpele a zis femeii: „Nu vei muri negreșit. Căci Dumnezeu știe foarte bine că, în ziua în care veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca niște dumnezei, cunoscând binele și răul. Când a văzut femeia că pomul era bun de mâncat, bun pentru ochi și bun pentru înțelepciune, a luat din rodul lui, a mâncat și l-a dat soțului ei, care a mâncat și el. Atunci li s-au deschis ochii amândurora și au văzut că erau goi; au cusut frunze de smochin și și-au făcut brâu*».

«*Atunci au auzit zgomotul pașilor Domnului Dumnezeu umblând prin grădină în timpul brizei și bărbatul și soția lui s-au ascuns de ochii Domnului Dumnezeu printre copacii din grădină. Domnul Dumnezeu l-a chemat pe bărbat și i-a zis: „Unde ești? El a răspuns: „Te-am auzit umblând prin grădină și mi-a fost frică, pentru că sunt gol; de aceea m-am ascuns. El a zis: „Cine ți-a spus că ești gol și ai mâncat din pomul din care ți-am interzis să mănânci? Omul a răspuns: „Femeia pe care mi-ai dat-o ca tovarășă mi-a dat din pom și am mâncat. Iar Domnul Dumnezeu a zis femeii: „De ce ai făcut aceasta?” Iar femeia a răspuns: „Șarpele m-a sedus și am mâncat. Și Domnul Dumnezeu a zis șarpelui: „Pentru că ai făcut aceasta, blestemat ești tu între toate fiarele și între toate animalele câmpului. Pe pântecele tău vei umbla și țărână vei mânca în toate zilele vieții tale. Voi pune vrăjmășie între tine și femeie și între urmașii tăi și urmașii ei: el îți va călca pe cap, iar tu îi vei mușca de călcâi. Femeii i-a zis: „Voi face ca muncile tale să fie la fel de multe ca și sarcinile tale: vei naște copii cu dureri. Dorința ta va merge la bărbatul tău, și el va stăpâni peste tine. Bărbatului i-a zis: „Pentru că ai ascultat de glasul soției tale și ai mâncat din pomul din care ți-am interzis să mănânci, blestemat să fie pământul din pricina ta: cu trudă îți vei lua hrana din el în toate zilele vieții tale. Îți va aduce spini și ciulini, iar tu vei mânca iarba câmpului. În sudoarea feței tale vei mânca pâine, până te vei întoarce la pământ, căci din el ai fost luat. Căci tu ești țărână și în țărână te vei întoarce”*».

«*Bărbatul și-a numit soția „Eva” pentru că ea era mama tuturor viețuitoarelor*».

«*Domnul Dumnezeu a făcut bărbatului și soției lui haine de piele și i-a îmbrăcat. Și a zis Domnul Dumnezeu: „Iată, omul a ajuns ca unul dintre noi, cunoscând binele și răul! Acum, deci, ia seama să nu-și întindă mâna și să ia și el din pomul vieții și să mănânce din el și să trăiască în veci!”. Domnul Dumnezeu l-a izgonit din grădina Edenului, ca să lucreze pământul din care a fost luat. După ce l-a alungat pe om, a pus heruvimi înaintea grădinii Edenului și flacăra unei săbii aprinse, ca să păzească calea pomului vieții”*».

(Geneza 3:1-24).

«Bărbatul a cunoscut-o pe Eva, soția sa, iar ea a rămas însărcinată și l-a născut pe Cain, zicând: „Am dobândit un bărbat cu bunăvoința Domnului”. Ea a născut din nou și a născut pe fratele său Abel».

„Abel era păzitor de oi, iar Cain cioban. A trecut ceva timp și Cain a făcut Domnului o ofrandă din roadele pământului. Abel, de asemenea, a făcut o ofrandă din întâii născuți ai turmei sale și din grăsimea ei. Domnul a privit cu îngăduință pe Abel și darul lui, dar nu a privit cu îngăduință pe Cain și darul lui, așa că Cain s-a mâniat foarte tare și i-a căzut fața».

«Și a zis Yahveh către Cain: „De ce te-ai mâniat și de ce ți-a căzut fața?” Nu este adevărat că, dacă faci bine, o poți ridica? Dar dacă nu faci bine, păcatul pândește la ușă ca o fiară sălbatică care te poftește și tu trebuie să-l stăpânești. Cain i-a spus fratelui său Abel:

„Hai să mergem afară”. Și când au ajuns pe câmp, Cain s-a năpustit asupra fratelui său Abel și l-a ucis. Și Domnul i-a spus lui Cain: „Unde este fratele tău Abel?” El a răspuns: „Nu știu; sunt eu păzitorul fratelui meu?” Domnul i-a răspuns: „Ce ai făcut? Sângele fratelui tău se aude strigând către Mine din pământ. Ei bine, blestemat să fii, departe de acest pământ care și-a deschis gura ca să primească sângele fratelui tău din mâna ta. Deși vei lucra pământul, el nu-ți va mai da roadele lui. Vei fi un rătăcitor și un vagabond pe pământ”. Atunci Cain a spus Domnului: „Vina mea este prea mare ca să o pot purta. Adică astăzi mă alungi din țara aceasta și mă voi ascunde de prezența ta și voi deveni un rătăcitor pe pământ, iar oricine mă va găsi mă va ucide.” Și Domnul i-a spus: ”Dar oricine îl va ucide pe Cain va plăti de șapte ori”. Și Domnul i-a dat lui Cain un semn, pentru ca nimeni dintre cei care îl vor găsi să nu-l atace».

Și Cain a ieșit din fața DOMNULUI și a locuit în țara Nod, la est de Eden.

”Cain și-a întâlnit soția, iar ea a rămas însărcinată și l-a născut pe Henoch. El a zidit o cetate și a numit-o Enoh, după numele fiului său. Lui Enoh i s-a născut Irad; Irad a născut pe Mejuyael; Mejuyael a născut pe Methusael; Methusael a născut pe Lamek”.

(Geneza 4:1-18).

Mi se pare evident că această descriere nu corespunde creației generale, ci doar celei din Eden, a lui Adam și a Evei.

Atunci când Dumnezeu creează Edenul, omenirea se plimba prin lume de mult timp, de milioane de ani; atât de mult încât, după ce Dumnezeu îi expulzează pe Adam și Eva din Paradis, Cain îl ucide pe Abel - singurii fii ai lui Adam și Eva -, părăsește prezența lui Dumnezeu și se stabilește în țara lui Nod, unde își întâlnește soția.

Aici este evident că Cain își întâlnește soția în țara lui Nod pentru că acolo erau femei de întâlnit și pentru că existau alte țări în care locuiau femei, alte femei - care, desigur, nu erau rude cu Adam și Eva. Ele făceau parte din celelalte popoare, popoarele care nu erau poporul ales de Dumnezeu - căci pentru a alege un popor trebuia să existe și alte opțiuni - care erau „ceilalți”, ceilalți bărbați și femei, cei originali, cei care își aveau originea în timpul creației generale a speciei, acei oameni pe care Dumnezeu i-a creat în ziua a șasea și care locuiau în populații precum țara Nod menționată în text.

Dacă omenirea exista deja și, prin urmare, omul, care este rostul creării Edenului?

Acest punct este foarte important - crucial, aș spune eu.

Omenirea este deja în plină funcționare, în plină dezvoltare și activitate.

Ea evoluează de cel puțin două milioane de ani, dar - și aici este un alt dar - merge pe o cale greșită, iar această cale greșită este cea a politeismului.

Oamenii, în acea tinerețe spirituală - aproape copii spirituali - văd în fiecare forță a naturii, în fiecare stea, în fiecare lucru sau fapt pe care nu îl pot explica, un zeu. Acest lucru este natural și rezonabil pentru copii, copii spirituali, și astfel ei sunt în mod natural politeiști.

Aparent, acest politeism nu este greșit la începutul lumii, într-adevăr, este aproape normal, aproape că am putea spune inevitabil. Dar din anumite motive - este clar - că în acel moment al istoriei Dumnezeu decide că este timpul să facă pasul următor, să înțeleagă sensul monoteismului și să-l adopte. Este timpul să renunțe la fațetele, la părțialitățile divinității și să le înlocuiască cu ideea mai avansată a unui singur Dumnezeu, a unui singur Dumnezeu. Această nouă idee, această nouă credință într-un singur Dumnezeu este monoteismul.

Este interesant de remarcat și de observat că, în timp ce în majoritatea părților lumii era obișnuit și normal să existe și să se adore mulți zei, în China și India nu era cazul. China și India, în momentul în care poporul ales a intrat în scenă, erau deja monoteiste. Trebuie să înțelegeți filosofia hindusă pentru a înțelege că ei erau deja monoteiști și, desigur, încă sunt. Pentru indieni, Dumnezeu este totul, dar nu în modul în care înțelege panteismul, ci în viziunea mai apropiată a panenteismului. Deși sună asemănător, panteismul și panenteismul sunt abordări foarte diferite - spirituale, am putea spune -. Panteismul poate deveni ateu, panteismul ateu, dar nu și panenteismul,

care este o viziune mai complexă de înțelegere a lui Dumnezeu, a divinității, ca fiind una, omniprezentă și omniscientă. China și India aveau deja ideea unui Dumnezeu moral și drept deasupra tuturor lucrurilor, nu doar unic, ci și moral. Filozofia lor se baza pe acțiunea corectă - pentru India *dharma* - și *karma* ca urmare a acțiunilor.

Această filosofie dăinuie până în zilele noastre și se regăsește atât în hinduism, cât și în budism, care poate fi considerat o derivare mai nouă și mai contemporană a primului, bazată pe învățăturile lui Siddhartha Gautama Buddha.

Este posibil ca, datorită tipului de filosofie pe care o cultivau, hindușii și chinezii să nu fi opus rezistență ideii de monoteism catolic atunci când misionarii au venit pe aceste meleaguri în vremuri mai moderne. Și, poate din același motiv, Dumnezeu nu i-a trimis pe ucenicii lui Iisus să catehizeze Asia. Mai mult, la un moment dat, Duhul Sfânt le interzice în mod explicit apostolilor să meargă în Asia. Pentru a înțelege mai bine acest lucru, este bine să citim cuvintele lui Isus când își trimite ucenicii după oile pierdute, atât ale poporului său, evreii, cât și ale neamurilor, „ceilalți", dar numai ale popoarelor politeiste. Firește, nu merita să-și piardă timpul cu cei care aveau deja cunoștințele - cei care erau monoteiști - motiv pentru care răspândirea creștinismului se face din Pakistanul de astăzi până în Occident, lăsând la o parte India și China.

Prima dată când am observat - că am observat acest „detaliu" - am fost *șocat* să compar harta lumii și să o suprapun peste zona inițială de expansiune și influență a creștinismului.

Desigur, Dumnezeul evreilor a fost și este același cu Dumnezeul Asiei, așa că de ce să pierdem timpul?

Deci, pentru a recapitula, avem că omenirea era în derivă spre un politeism dăunător - sălbatic am putea spune -, cu sacrificii umane și identificări ale lui Dumnezeu cu aspecte josnice, astfel încât era necesar să oprim și să redirecționăm această derivă. Și, în același timp, pentru a face următorul pas de creștere spirituală, spre forma adultă a monoteismului, spre cunoașterea unicului Dumnezeu.

Mi se pare că tocmai acesta este motivul creării poporului ales, poporul evreu, care va fi însărcinat mai întâi să curețe popoarele care nu mai au posibilitatea de a se integra în noul „sistem monoteist" - ca să spun așa - și apoi să impună credința în Yahweh, Dumnezeul lor, singurul Dumnezeu.

În acest scop, Dumnezeu, ca un prim pas, creează locul din care vor ieși primele ființe umane ale acestui popor, Edenul, un loc nou, nepoluat, în care îl așează pentru prima dată pe om, făcut din țărâna pământului. Această pulbere a pământului este o metaforă. Să ne oprim pentru o clipă asupra acestei idei: omul făcut din praful pământului. Dacă ne amintim ce am spus despre creația originară, că tot ceea ce suntem, face parte din nebuloasa originară - acel praf cosmic generat în cuptoarele supernovelor - nu există nicio îndoială că suntem exact asta: praf din pământ, țărână, plus suflarea de viață a lui Dumnezeu, suflet, spirit.

După ce Dumnezeu creează acest om nou separat de restul, de „ceilalți", el aranjează în jurul său grădina, copacii, plantele și animalele.

Este interesant de comparat și de concluzionat că această creație este total diferită de cea inițială, prima. În aceasta, omul este primul lucru creat - pentru că el era cel mai important lucru în această fază - și apoi Dumnezeu se dedică accesoriilor, plantelor și animalelor.

Dar - întotdeauna există un dar - el pune în calea sa pomul binelui și al răului, despre care i se spune, foarte clar, că nu trebuie să mănânce din fructul lui, altfel va muri fără remediu.

Ei bine, scenariul este aproape complet, omul, anturajul său și ceva interzis.... Ce lipsește? Da, lipsește ceva, ne lipsește femeia. Fără femeie, scenariul, replica a ceea ce s-a întâmplat în afara Edenului, ar fi fost incomplet.

Acum avem totul, femeia, care este parte a bărbatului, a uneia dintre coastele sale, cu care formează un singur trup în acea uniune care este dincolo de orice explicație, și restul mediului.

Și acum?

Drama.

Tentația.

Ea pune maşinăria în mişcare şi aduce în prim plan natura umană.
Ah, da..., tentaţia niciodată bine gândită...

Să ne amintim...

> *”Erau amândoi goi, bărbatul şi soţia lui, dar nu le era ruşine unul de altul.*
> *Şarpele era cel mai viclean dintre toate fiarele câmpului pe care le făcuse Domnul Dumnezeu. Şi a zis femeii: Cum se face că Dumnezeu ţi-a zis: «Să nu mănânci din niciunul din pomii din grădină»?*”

Atât de mare este separarea care există între aceste două fiinţe şi restul celor care locuiau deja planeta, încât ele nu au habar de cele mai mici obiceiuri, nici de sentimentul de ruşine, deoarece erau goale şi, bineînţeles, asta nu le afecta deloc. Apoi, apare şarpele, răul, ispita, îndoiala, rebeliunea, dar - da, acest dar... iubitul nostru dar - nimic nu s-ar fi întâmplat dacă natura umană nu ar fi existat. Tocmai, tot acest scenariu este pus la cale pentru a arăta natura umană, pentru a ne face conştienţi de natura noastră şi de faptul că trebuie să încercăm să o îndoim. Fără această componentă, şarpele ar fi fost întâmpinat cu un NU răsunător şi acesta ar fi fost sfârşitul. Însă... nu, nu a fost aşa, liberul arbitru pe care Dumnezeu ni l-a dat şi natura noastră rebelă sunt, au fost şi vor fi combinaţia perfectă pentru a ne băga în belele. Şi aşa s-a întâmplat. Nu numai că a mâncat Eva, dar a mâncat şi Adam (pentru că nu existau alţi oameni), şi amândoi au ajuns să fie daţi afară din paradis - daţi la o parte, cum ar spune soţia mea. Este adevărat.

Acum, să ne uităm puţin mai mult la întregul spectacol, la întreaga piesă. Mai întâi ameninţarea.

Această ameninţare nu este minoră, dacă mănâncă vor muri pentru că Dumnezeu îi va ucide. Nu pentru că va fi rău pentru ei, îi va durea stomacul sau ceva de genul ăsta..., nu, vor muri pentru că asta este legea pe care Dumnezeu a stabilit-o: a mânca = pedeapsa cu moartea.

Şi aici intervine inconştienţa, lipsa de conştientizare a gravităţii ameninţării, a cât de grav, delicat şi periculos este să mergi împotriva a ceea ce indică Dumnezeu.

Adam şi Eva, aproape naivi, nu au ascultat nimic din ceea ce i-a avertizat Dumnezeu, dar l-au ascultat pe şarpe, care, cu mare abilitate, le explică că nu trebuie să se teamă de nimic. El le spune că Dumnezeu pur şi simplu nu vrea să împartă cu ei darurile zeilor, şi în asta constă prostia umană. Nebuni suntem, nebuni din fire, fără îndoială.

Ştia Dumnezeu ce urma să se întâmple? Eu cred că da, a vrut doar să arate şi să demonstreze cu fapte.

În Eden nu era nimeni care să pună la îndoială sau de la care să primească o influenţă negativă, erau singuri, singuri cu obiectul dorinţei, legea şi tentaţia de a o contrazice.

Cu asta, era mai mult decât suficient, nu mai era nevoie de nimic altceva, ceea ce a fost demonstrat din plin.

Şi acum? Acum se trezeşte conştiinţa a ceea ce este bine şi ceea ce este rău, dar în cunoştinţă de cauză, nu ca înainte, când Dumnezeu le specificase: asta pot face şi asta nu pot face. Acum ei trebuie să decidă ce este bine şi ce este rău şi să aibă grijă de consecinţe; sau cel puţin ar trebui să aibă grijă de consecinţe.

Aşa că iată-i cosând frunze pentru a-şi face hainele.

La un moment dat arată jalnic. Arată ca nişte copii care au făcut ceva obraznic şi acum nu ştiu cum să rezolve problema şi, pentru a înrăutăţi lucrurile, le este ruşine să se vadă goi, aşa că se ascund de Dumnezeu.

Dumnezeu se plimbă prin Eden ca şi cum nu ar şti nimic, ca un tată care evident ştia deja ce s-a întâmplat - cum să nu ştie, haide, el este Dumnezeu - şi îi întreabă: Unde eşti, ca şi cum s-ar juca de-a v-aţi ascunselea cu un copil.

Această scenă îmi aminteşte de atât de multe jocuri şi situaţii pe care le-am avut cu copiii mei. Întrebarea tipică ce ai făcut? -o întrebare total retorică pentru că eu ştiam deja ce am făcut-, dar era totuşi necesar să pun întrebarea pentru a-l face pe celălalt să reflecteze la ceea ce a făcut şi, de

asemenea, să încerce să explice de ce, de ce a făcut-o, şi în acest fel să extragă o lecţie. Şi aici îl avem pe Dumnezeu în aceeaşi situaţie - nu trebuie să uităm că Dumnezeu este un tată iubitor şi milostiv.

Adam răspunde: „*Te-am auzit umblând prin grădină şi mi-a fost frică, pentru că sunt gol; de aceea m-am ascuns*”, de unde ştie el că este gol, dacă cu o clipă înainte habar nu aveau ce este goliciunea. Şi Dumnezeu întreabă: „*Cine te-a făcut să vezi că eşti gol? Ai mâncat din pomul din care ţi-am interzis să mănânci?*” Nu este minunat, nu este minunat modul în care Dumnezeu îi vorbeşte ca unui copil? Dacă ţi-am spus nu, de ce ai făcut-o? Şi apoi vine explicaţia: „*Femeia pe care mi-ai dat-o ca însoţitoare mi-a dat din pom şi am mâncat*”, cu alte cuvinte, ea a fost de vină, nu eu, iar tu eşti de vină pentru că mi-ai dat-o ca însoţitoare. Să vedem..., nu numai că ea nu este responsabilă, dar Dumnezeu este de vină!

Dacă până în acel moment Dumnezeu a fost calm şi a încercat să nu se supere, acest lucru trebuie să fi depăşit măsura răbdării sale.

Şi da..., nu-l poţi învinui. Era momentul să îi apuce de urechi şi..., dar Dumnezeu rămâne calm şi continuă: „*De ce ai făcut-o?*” Şi femeia a răspuns: „*Şarpele m-a sedus şi am mâncat*”, şi da, acel şarpe....

Şi nu merge mai departe. Dumnezeu i-a spus şarpelui:

> «*”Pentru că ai făcut aceasta, blestemat eşti tu între toate fiarele şi între toate animalele câmpului. Pe burta ta vei umbla şi ţărână vei mânca în toate zilele vieţii tale. Voi pune vrăjmăşie între tine şi femeie şi între urmaşii tăi şi urmaşii ei; el îţi va călca pe cap, iar tu o vei muşca pe călcâi”*.
>
> *Femeii i-a spus: „Voi face ca muncile tale să fie atâtea câte sunt sarcinile tale: în dureri vei naşte copii. Dorinţa ta va merge la soţul tău şi el va stăpâni peste tine”*.
>
> *Bărbatului i-a zis: „Pentru că ai ascultat de glasul soţiei tale şi ai mâncat din pomul din care ţi-am interzis să mănânci, blestemat să fie pământul din pricina ta: cu trudă îţi vei lua hrana din el în toate zilele vieţii tale. Îţi va aduce spini şi ciulini, iar tu vei mânca iarba câmpului. În sudoarea feţei tale vei mânca pâine, până te vei întoarce la pământ, căci din el ai fost luat. Căci tu eşti ţărână şi în ţărână te vei întoarce”*».

Am rămas întrebându-mă dacă nu ar fi fost mai bine să se aplice pedeapsa cu moartea. Şi i-a alungat din Eden.

> «*Şi a făcut Yahve Dumnezeu pentru bărbat şi soţia lui haine de piele şi i-a îmbrăcat. Iar Yahve Dumnezeu a zis: ”Iată, omul a ajuns ca unul dintre noi, să cunoască binele şi răul! Acum, deci, ia seama să nu-şi întindă mâna şi să ia şi el din pomul vieţii şi să mănânce din el şi să trăiască în veci!”. Şi Domnul Dumnezeu l-a izgonit din grădina Edenului, ca să lucreze pământul din care a fost luat. După ce l-a alungat pe om, a pus heruvimi înaintea grădinii Edenului şi flacăra unei săbii aprinse, ca să păzească calea pomului vieţii*».

În acest paragraf vedem în mod clar mila unui tată iubitor, chiar şi după o asemenea neascultare şi gravitatea acelor acţiuni, Dumnezeu îi îmbracă, le dă tunici de piele - înlocuind hainele de frunze pe care şi le-au făcut singuri. Acest lucru pare o problemă minoră, dar nu este. Este evident că Dumnezeu este milostiv, iubitor, până într-acolo încât nu se ţine de cuvânt cu privire la pedeapsa iniţială cu moartea şi îi trimite pur şi simplu din Eden să trăiască cu „ceilalţi”, ceilalţi oameni, umanitatea care fusese concepută în creaţia iniţială.

Două probleme apar aici: una, cum ajungem la ideea că există alţii în afara Edenului; şi două, care este rostul poveştii din Eden dacă Adam şi Eva nu sunt primii oameni, primele fiinţe ale umanităţii?

Să ne uităm mai întâi la „ceilalţi”, la celelalte popoare:

«*Bărbatul a cunoscut-o pe Eva, soția sa, iar ea a rămas însărcinată și l-a născut pe Cain și a zis: „Am dobândit un bărbat cu bunăvoința Domnului”. Ea a născut din nou și a născut pe fratele său Abel. Abel era păzitor de oi, iar Cain, agricultor.*

(...)

Cain a ieșit din fața Domnului și s-a stabilit în țara Nod, la est de Eden. Cain și-a întâlnit soția, iar ea a rămas însărcinată și l-a născut pe Enoh. El construia o cetate și a numit-o Enoh, după numele fiului său».

Iată două indicii, două chei pentru a înțelege că au existat și alte ființe în afara Edenului, primul, Abel era păstor și Cain agricultor, trebuie să ținem cont de faptul că păstoritul animalelor și agricultura sunt activități umane destul de recente, omul la origine, era nomad, culegător, deci dacă activitățile lor erau agricultura asta înseamnă că sunt ființe, am putea spune, moderne, și că intră în joc -pentru a spune cumva-, într-un moment în care omenirea dezvoltase deja astfel de activități pentru traiul lor. Și a doua: „*Cain și-a cunoscut soția, iar ea a rămas însărcinată și l-a născut pe Henoch*.” Cum a cunoscut el o femeie dacă singurii din lume trebuiau să fie Adam, Eva și Cain, pentru că Abel murise? Dacă exista o femeie pe care să o cunoască, era pur și simplu pentru că exista altcineva pe care să îl cunoască, iar aceștia erau „ceilalți”.

Acum, care este rostul poveștii lui Adam și a Evei, pentru ce au fost creați, care este rostul pentru care Dumnezeu s-a chinuit atât pentru doar doi oameni?

Aceasta este o problemă mult mai complexă și, pentru a o înțelege, trebuie să ne uităm la întreaga *Biblie*, la întreaga istorie a poporului evreu, la istoria poporului ales; fără a înțelege *Biblia*, nu avem cum să înțelegem Edenul.

Citind *Biblia*, am reflectat și am descoperit ceea ce mi se pare a fi motivul, rațiunea de a fi a poporului ales, evreii. Am văzut deja natura umană în acțiune, atât de bine pusă în evidență de Adam și Eva în relatarea despre paradis. Acum trebuie să vedem ce făceau „ceilalți”, celelalte popoare, atunci când Adam și Eva, Cain și Abel intrau în joc - ca să spunem așa, jocul umanității.

Aceste alte popoare, care existau în acea zonă, erau politeiste, credeau în mulți zei, iar unora dintre ei li se atribuiseră caracteristici violente și josnice, mergând până la a le oferi sacrificii umane. Dacă vă uitați la obiceiurile din acea vreme și din acea regiune, găsiți practici extrem de barbare, cum ar fi răzbunarea, sacrificiile umane, politeismul, închinarea la dumnezei falși.

Este evident pentru mine că Dumnezeu a înțeles că printre oameni erau multe de corectat și că era timpul să o facă, că această situație nu putea continua și că cineva trebuia să își asume această sarcină. Atunci - ținând cont de faptul că nu era doar o chestiune de timp și de loc, ci și de natură, așa cum s-a demonstrat în cazul șarpelui - a dat această sarcină descendenților lui Adam și ai Evei, evreii, - mai târziu poporul Israel -, astăzi poporul evreu, descendenții tribului lui Iuda.

Acest popor, poporul ales, este poporul ales de Dumnezeu pentru a îndeplini sarcina foarte grea de a recupera oile pierdute, de a le elimina pe cele care nu pot fi răscumpărate și de a pregăti terenul pentru venirea lui Mesia. Mesia, care va șterge de pe omenire vina păcatelor lor de răutate și politeism și le va oferi o nouă șansă.

Și este în această sarcină că a mâncat din pomul binelui și al răului are sens; pentru că acești oameni - care trebuie să aibă grijă să fie modelul acestei noi ere - trebuie să aibă, trebuie să aibă cunoștințe suplimentare pe care „ceilalți” nu le posedă, iar „certificatul” lor, certificatul de a avea mai multă înțelegere, este de a fi mâncat din fructul binelui și al răului. Ei au fost singurii, au știut de ce, au avut cunoștințele, conștiința motivului pentru care ar trebui să se meargă spre monoteism. Ei știau că există un singur Dumnezeu, ei știau că există un singur Dumnezeu. Ceea ce nu îmi este clar este dacă au devenit vreodată conștienți de sarcina pe care o aveau de îndeplinit, chiar dacă au făcut-o perfect - dincolo de unele întârzieri și complicații, cum ar fi Potopul, Sodoma și Gomora, deșertul,...

Și, în cele din urmă, în povestea lui Mesia, a lui Isus, acești oameni, chiar poporul ales, sunt cei care trebuie să-l ucidă pe Mesia pentru a finaliza lucrarea și, mai mult decât atât, pentru a elibera omenirea de o vină atât de mare:

«*Dar ei continuau să strige tot mai tare: „Să fie răstignit!” Atunci Pilat, văzând că nu înaintează nimic, ci se stârnește mai degrabă o tulburare, a luat apă și și-a spălat mâinile înaintea poporului, zicând: „Eu sunt nevinovat de sângele acestui om drept. Veți vedea”. Și tot poporul a răspuns: „Sângele lui este asupra noastră și asupra copiilor noștri”*»

(Matei 27:23-25).

„*Sângele Lui peste noi și peste copiii noștri!*” Această frază eliberează omenirea de povara teribilă de a-l fi ucis pe Mesia, Fiul lui Dumnezeu.

Aici se încheie o eră și începe o alta. Ideea monoteismului este deja plantată și se răspândește ca o undă de șoc care acoperă planeta până astăzi. Isus deschide jocul pentru întreaga umanitate. Vestea bună a lui Isus, Mesia, nu mai este ceva rezervat evreilor, mântuirea îi include și pe „ceilalți”; în așa măsură încât apostolii, evrei la origine, oferă celorlalte popoare, neamurilor, să preia ștafeta de a duce vestea bună în întreaga lume. Nu mai este necesar să fii evreu pentru a ajunge la Dumnezeu, nu mai este necesar să fii evreu pentru a ști că Dumnezeu este unul singur. De la Isus încoace, cunoașterea este pentru toți, iar noi toți suntem copiii lui Dumnezeu, evrei și neamuri. Nu mai există nicio distincție. Suntem cu toții oi din aceeași turmă, iar Dumnezeu este păstorul cel bun, păstorul nostru cel bun.

11. CALEA SPIRITUALĂ

Religii

Deşi intenţia acestei cărţi a fost pur şi simplu de a compara *Geneza* cu ştiinţa, era inevitabil să analizăm Edenul şi, analizând Edenul, era de asemenea inevitabil să analizăm originea poporului evreu, poporul ales.

Devenind conştient de sarcina încredinţată poporului ales, am ajuns să înţeleg atât de multe atitudini şi politici care mi-au displăcut foarte mult, atât ale poporului evreu, cât şi ale Bisericii Catolice.

Acum înţeleg de ce evreii nu vor să se amestece, de ce Biserica Catolică a înlocuit festivalurile păgâne cu propriile sale festivaluri, sau de ce au înlocuit zeii păgâni cu Dumnezeul evreilor, acelaşi Dumnezeu al catolicilor, acelaşi Dumnezeu al hinduşilor, acelaşi Dumnezeu al budiştilor, pe scurt, cu Dumnezeul unic.

Poate că este timpul ca umanitatea să realizeze că este acum în poziţia de a face următorul pas, să spunem următorul pas, pe această cale spirituală, şi să accepte că, dacă există un singur Dumnezeu, acel Dumnezeu trebuie să fie acelaşi pentru toate religiile.

Uneori cred că religiile sunt ca puricii într-o maşină.

Ideea, imaginea pe care aş vrea să o transmit ar fi aceasta: sunt purici împrăştiaţi într-o maşină. Unii dintre ei au revelaţia de a „vedea” dincolo şi încearcă să o împărtăşească cu ceilalţi, apoi unul dintre ei spune: „*L-am văzut pe Dumnezeu şi ştiu cum este*”. Atunci cei din jurul lui întreabă: „Şi cum arată, spuneţi-mi, cum arată Dumnezeu?” Cel care a avut revelaţia răspunde: „*El este negru, moale şi aspru*”. Bineînţeles, aceasta este viziunea lui pentru că se afla pe una dintre roţi. Un altul, care a avut şi el o revelaţie, spune: „*Nu, eu l-am văzut pe Dumnezeu şi este roşu, neted şi strălucitor*”, desigur, el îl descrie astfel pentru că se afla pe caroserie. Un altul exclamă: „*Vă înşelaţi cu toţii, pentru că eu l-am văzut pe Dumnezeu şi nu seamănă deloc cu ceea ce spuneţi voi. Dumnezeu este gri şi uleios*”. Acesta din urmă se afla în motor.

În realitate, toţi L-au văzut pe Dumnezeu şi toţi au o parte din adevăr, singura diferenţă şi unde se află problema în aceste presupuse contradicţii - după părerea mea - este că L-au accesat din perspective diferite, au fost martori la diferite faţete, viziuni, ale divinităţii, şi nefiind capabili să acceseze vederea completă a lui Dumnezeu - ca să spun aşa - nu au cum să fie de acord.

Întrebarea este: Există cineva care a avut o viziune completă? Răspunsul este: Nu. Dumnezeu este incomensurabil, infinit; iar o minte umană, finită, măsurabilă, pur şi simplu nu poate înţelege incomensurabilul.

Lao Tse[13] spunea că dacă cineva îl poate descrie pe Dumnezeu, de fapt vorbeşte despre altceva, deoarece Dumnezeu nu poate fi descris. Dumnezeu, spunea el, este abstract, amorf, intangibil, inaudibil şi de neînţeles. Întrucât susţinea că oamenii, fiinţele umane, trebuie să dea un nume lucrurilor, atunci el l-a numit cu cuvântul **Tao**[14].

Şi de ce nu-L putem vedea pe Dumnezeu într-un mod complet?

Poate pur şi simplu pentru că nu vrem, sau poate pentru că nu vrem să renunţăm la parţialităţi.

Dar nu există nicio grabă. Calea spirituală este o cale pe care o parcurgem cu toţii în ritmul nostru, iar Dumnezeu este locul la care vom ajunge cu toţii, mai devreme sau mai târziu, inexorabil...

---

13 Lao-Tse, numit şi Lao Tzu, Lao Zi, Laozi sau Laotius, pinyin: la(ozi (literal „Vechi Maestru”). Este o figură a cărei existenţă istorică este dezbătută” este unul dintre cei mai importanţi filosofi ai civilizaţiei chineze. Tradiţia chineză afirmă că a trăit în secolul al VI-lea î.Hr., dar mulţi cercetători moderni susţin că ar fi trăit în jurul secolului al IV-lea î.Hr.

14 Tao este un concept metafizic originar din taoism, deşi este utilizat pe scară largă şi în confucianism şi în budismul Chan (Zen în japoneză), precum şi în religia şi filosofia chineză. Cuvântul în sine poate fi tradus literal drept „cale”, „drum” sau „traseu” sau, de asemenea, ca „metodă” sau „doctrină”. În taoism, se referă la esenţa primordială sau aspectul fundamental al universului; este ordinea naturală a existenţei, care nu poate fi numită cu adevărat, în contrast cu nenumăratele lucruri „numibile” în care se manifestă.

ANEXA I

Biblia

Biblia este o compilație de texte care au fost inițial documente separate (numite „cărți”), scrise mai întâi în ebraică, aramaică și greacă pe o perioadă foarte lungă de timp, apoi reunite pentru a forma *Tanakh* (*Vechiul Testament* pentru creștini) și apoi *Noul Testament*. Ambele testamente formează *Biblia* creștină. *Biblia* în sine a fost scrisă pe o perioadă de aproximativ 1000 de ani (între 900 î.Hr. și 100 d.Hr.). Cele mai vechi texte se găsesc în *Cartea Judecătorilor* („Cântarea Deborei”) și în așa-numitele surse „E” (tradiția elohistă) și „J” (tradiția iahwistă) ale *Torei* (numită *Pentateuh* de creștini), care sunt datate în perioada celor două regate (secolele X-VIII î.Hr.). Cea mai veche carte completă, cartea *Osea*, este, de asemenea, din aceeași perioadă. Poporul evreu identifică *Biblia* cu *Tanakh*, nu acceptă sub nicio formă termenul de *Vechiul Testament* și nu acceptă validitatea așa-numitului *Nou Testament*, recunoscând doar *Tanakh* ca text sacru.

Canonul *Bibliei*, așa cum îl cunoaștem astăzi, a fost sancționat de Biserica Catolică, sub pontificatul Sfântului Damasus I, la Sinodul de la Roma din 382, iar această versiune este cea pe care Ieronim de Stridon a tradus-o în latină. Acest canon este format din 73 de cărți: 46 de cărți constitutive ale așa-numitului *Vechi Testament*, inclusiv 7 cărți numite în prezent Deuterocanonice (*Tobit, Iudit, I Macabei, II Macabei, Înțelepciunea, Ecleziastul și Baruc*) - care au fost contestate de evrei și protestanți - și 27 din *Noul Testament*. Acesta a fost confirmat la Conciliul de la Hippo din 393 și ratificat la cel de-al treilea Conciliu de la Cartagina din 397 și la cel de-al patrulea Conciliu de la Cartagina din 419.

Enuma Elish

Poem babilonian

Când în înalt cerul nu fusese numit, nu primise un nume sub pământul ferm, nu exista decât Apsu primordial, progenitorul său, (și) Mummu-Tiamat, cea care i-a purtat pe toți, le-a amestecat apele ca un singur trup. Nici o colibă de stuf nu fusese împletită, nici o mlaștină nu apăruse, când nici un zeu nu primise existență, nefiind numit cu un nume, destinele lor fiind nedeterminate, s-a întâmplat ca zeii să fie formați în sânul ei.

Lahmu și Lahamu au fost făcuți, cu un singur nume au fost numiți. Timp de veacuri au crescut în vârstă și statură. Anshar și Kishar au fost formați, depășindu-i pe ceilalți. Ei și-au prelungit zilele, au acumulat ani. Anu a fost fiul lor, rival al propriilor săi părinți, da, Anu, primul născut al lui Anshar, a fost egalul său. Anu l-a născut pe Nudimmud după chipul său. Nudimmud a devenit stăpânul părinților săi, înțelept fără egal, perspicace, puternic și cutezător, mult mai puternic decât bunicul său Anshar. Frații săi nu l-au egalat în rândul zeilor. Împreună, frații divini veneau și plecau, o deranjau pe Tiamat când se agitau înainte și înapoi, da, tulburau dispoziția lui Tiamat cu râsul lor în lăcașul cerului. Apsu nu le-a putut reduce la tăcere strigătele, iar Tiamat a rămas fără cuvinte la comportamentul lor. Faptele lor erau chiar odioase [...] Detestabil era comportamentul lor; deveniseră insuportabili. Atunci Apsu, progenitorul marilor zei, a strigat, adresându-se lui Mummu, vizirul său: „*O, Mummu, vizirul meu, care îmi veselești spiritul, vino cu mine și să mergem la Tiamat*”.

S-au dus și s-au așezat în fața lui Tiamat, deliberând despre zei, primul lor născut. Apsu, deschizându-și gura, i-a spus strălucitoarei Tiamat: „*Comportamentul tău este foarte urât pentru mine. Eu nu găsesc nici ușurare ziua, nici odihnă noaptea. Îi voi distruge, le voi anihila operele, pentru a restabili calmul. Să ne odihnim*”. De îndată ce Tiamat a auzit asta, s-a enervat și a strigat la soțul ei. Ea a strigat furioasă, singură în furia ei, punând amenințare în tonul ei: „*Ce, să distrugem ceea ce am construit? Comportamentul tău, într-adevăr, este supărător, dar vom aștepta cu răbdare*”. Atunci Mummu i-a răspuns și l-a sfătuit pe Apsu. Malefic și mizerabil a fost sfatul lui Mummu: „*Distruge, tată, comportamentul rebel. Atunci vei avea pace ziua și odihnă noaptea*”.

Când Apsu a auzit aceasta, fața i s-a luminat, pentru răul pe care fiii săi îl puneau la cale împotriva zeilor. Mummu l-a îmbrățișat de gât, așezându-se pe genunchii lui pentru a-l săruta. Dar tot ceea ce plănuiseră între ei s-a răspândit printre zei, primul lor născut. Când zeii au auzit toate acestea, s-au agitat, apoi au tăcut și au rămas fără cuvinte. Suveran în cunoaștere, perfect, ingenios, Ea, cel mai înțelept, a ghicit planul lor. A formulat și a trimis un plan dominator, capabil să-și facă incantația contrară, suverană și sfântă. A recitat-o și a făcut-o să subziste în adânc, revărsând somnul asupra lui, treaz la toate rămâne. Când l-a prosternat pe Apsu, încărcat de somn, Mummu, sfetnicul, nu l-a mai putut trezi. I-a desfăcut eșarfa, și-a dezbrăcat diadema, și-a lăsat aura și a îmbrăcat-o pe sine. După ce l-a înlănțuit pe Apsu, l-a ucis. L-a legat pe Mummu și l-a pus în lanțuri.

După ce și-a stabilit astfel reședința pe Apsu, el l-a prins pe Mummu și i-a tras un inel de nas. După ce și-a învins și călcat în picioare dușmanii, Ea, sigur de triumful său asupra adversarilor săi, s-a odihnit în camera sa sacră într-o pace profundă. „Apsu” a numit-o el atunci când a atribuit sanctuarele. Acolo și-a stabilit coliba sa de cult. Ea și Damkina, soția sa, au locuit acolo în splendoare. În camera destinelor, locuința zânelor, a fost născut un zeu, puternic și înțelept dincolo de zei. În inima lui Apsu a fost creat Marduk. Cel care l-a născut a fost Ea, tatăl său, cea care l-a conceput a fost Damkina, mama sa. La sânul zeiței a fost alăptat. Frumusețea lui era seducătoare, lumina îi strălucea în ochi. Stăpân a fost pasul său, suveran din vechime. Când Ea, tatăl care l-a născut, l-a văzut, a exultat și fața i s-a luminat, inima i s-a umplut de bucurie. Perfect l-a făcut și dublă divinitate i-a conferit. El a fost înălțat între toți, în tot ceea ce era excelent. Perfecte erau membrele lui fără măsură, imposibil de înțeles, greu de perceput. Patru au fost ochii lui, patru au fost urechile lui.

Când își mișca buzele, din ele ieșea foc. Organele sale auditive erau mari, iar ochii săi, la fel de numeroși, scrutau totul. El era cel mai înalt dintre zei, statura sa era suverană, membrele sale erau uriașe, era extrem de înalt. „Fiul meu, fiul meu, Soarele, Soarele cerurilor! Îmbrăcat cu aureola celor zece zei, el era puternic ca nimeni altul, cu toate sclipirile sale teribile.

Grădina Edenului

Cuvântul folosit pentru grădină este **gan**, un cuvânt de origine sumeriană, care înseamnă un loc închis, o grădină cu frunze. *Vulgata*, urmând LXX (șaptezeci), traduce **paradisus**, care este transliterarea populară a persanului pairi **daeza**, însemnând inițial gardul grădinii, iar mai târziu conținut sau grădină. Xenofon ne vorbește adesea despre **fincas**-urile de plăcere ale regilor persani. Este clar, așadar, din numele folosit, că pentru hagiograf, locul de reședință al lui Adam este o moșie de plăcere sau un parc luxuriant, așa cum va preciza mai târziu. Și îl localizează în Eden, ca o denumire geografică. LXX îl înțelege aici ca o localitate geografică, dar în *Geneza* 3:23-24 îl traduce prin „grădina deliciilor”, la fel ca *Vulgata*: „*paradisum voluptatis*”. Edenul a fost legat de sumerianul **edin** și de asiro-babilonianul **edinu**, care înseamnă **stepă**. Conform acestei etimologii, descrierea biblică ar face aluzie la o grădină sau o oază luxuriantă în mijlocul stepei, ceea ce ar explica de ce Adam a fost alungat din oază și apoi a trăit viața grea din stepă prin sudoarea frunții sale. Unii autori au identificat-o cu localitatea Bit-Adinu din textele asiriene, de lângă Edessa. În orice caz, hagiograful o plasează în est.

Bit-Adinu

Bit Adini (cunoscut și sub numele de Beth Eden) a fost un stat aramaic situat în valea râului Eufrat în zona actualului oraș Alep din Siria și la aproximativ 20 km sud de Karkemish. Majoritatea surselor de informații despre stat sunt de origine asiriană, cu care Bit Adini a avut mai multe conflicte, până când a fost în cele din urmă absorbit de statul asirian în timpul lui Shalmaneser al III-lea.

După criza marilor imperii din secolul al XII-lea î.Hr., mari zone semiaride din nordul Siriei au intrat sub controlul politic al triburilor arameene care, după sedentarianizare, au format diferite state în secolele al XI-lea și al X-lea î.Hr. Acestea au ajuns să controleze rutele comerciale dintre Mesopotamia, Levant și regatele neohitite din Anatolia. Printre acestea se număra Bit Adani, situat în valea râului Eufrat și cu capitala Til Barsip, situată strategic pe un vad al râului.

Odată cu resurgența Asiriei, consolidată în timpul domniei lui Asurnasirpal al II-lea, Bit Adini și-a văzut în pericol influența și relațiile comerciale din zonă și, împreună cu Babilonul, a promovat răscoalele micilor state limitrofe Asiriei. După zdrobirea acestor revolte, Assurnasirpal al II-lea nu a îndrăznit să se confrunte cu Babilonul și s-a întors împotriva lui Bit Adini, cucerind teritoriul de la est de Eufrat.

În jurul anului 858 î.Hr., Bit Adini conduce o coaliție de state arameene și neohitite din nordul Siriei și sudul Anatoliei împotriva noului conducător asirian Salmanasar al III-lea. Coaliția este înfrântă, iar regatul Bit Adini este anexat Asiriei și transformat în provincie. Capitala sa este redenumită Kar-shulman-ashare-du („cetatea lui Shalmaneser”) și devine sediul guvernului provincial.

Cucerirea asiriană nu a adus o schimbare culturală majoră în regiune, limba aramaică a rămas și a înflorit, iar o parte a oligarhiei locale a intrat în serviciul Imperiului Asirian.

Vulgata

Vulgata este o traducere a *Bibliei* în limba latină, realizată la sfârșitul secolului al IV-lea (în 382 d.Hr.) de Ieronim din Stridon. Aceasta a fost comandată de Papa Damasus I cu doi ani înainte de moartea sa (366-384). Versiunea își trage numele de la expresia *vulgata editio* (ediție pentru popor) și a fost scrisă în latina obișnuită, spre deosebire de latina clasică a lui Cicero, pe care Jerome de Stridon o stăpânea. Vulgata s-a dorit a fi mai ușor de înțeles și mai exactă decât predecesoarele sale.

LXX

Biblia greacă, denumită în mod obișnuit *Septuaginta* sau Biblia celor Șaptezeci și, de obicei, prescurtată simplu **LXX**, a fost tradusă din texte ebraice și aramaice mai vechi decât seria de ediții ulterioare care, secole mai târziu, s-au stabilit în forma actuală a textului ebraico-aramaic al *Tanakh* sau Biblia ebraică.

Denumirea de *Septuaginta* se datorează faptului că numărul total al celor 72 de traducători ai săi obișnuia să fie rotunjit la 70. Scrisoarea lui Aristeas prezintă ca fapt istoric o versiune antică potrivit căreia, la instrucțiunile lui Ptolemeu al II-lea Philadelphus (284-246 î.Hr.), monarhul grec al Egiptului, 72 de învățați evrei trimiși de Marele Preot din Ierusalim, au lucrat separat la traducerea textelor sacre ale poporului evreu. Conform aceleiași legende, o comparație a lucrărilor lor a arătat că înțelepții au coincis în mod miraculos în munca lor.

Cain și Abel

Ei sunt prezentați în Biblie ca fermier și păstor. Agricultura și păstoritul nu au apărut până în perioada neolitică, deoarece înainte de aceasta omul trăia din vânătoare și pescuit. Un strănepot al lui Cain este, de asemenea, prezentat ca primul fierar, și se știe că prelucrarea fierului nu a avut loc în istorie până în secolul al XII-lea î.Hr.

ANEXA II

Valea Balenelor[15]

(Wadi Al-Hitan, Egipt)

În urmă cu mai bine de patruzeci de milioane de ani, deșerturile egiptene făceau parte din fundul Mării Tethys care înconjura supercontinentul Pangeea.

În nordul Egiptului, la aproximativ 200 de kilometri de Cairo, se află Wadi Al-Hitan, cunoscută ca Valea Balenelor. Acolo, un grup de cercetători, printre care Philip Gingerich, paleontolog de vertebrate la Universitatea din Michigan, dezgroapă și studiază rămășițele fosile ale cetaceelor.

Într-un reportaj realizat de Tom Mueller de la *National Geographic* pentru Philip Gingerich, acesta a declarat: „*Plimbarea printr-un deșert care în urmă cu 40 de milioane de ani era o mare vastă locuită de monștri marini feroce nu este o activitate pe care o poți face în fiecare zi. În Wadi Al-Hitan este ușor să te simți ca un scafandru de uscat care explorează adâncurile timpurilor preistorice, deoarece acest colț de nisip fin și peisaje uluitoare păstrează fosilele a sute de specii care au populat legendara Mare Tethys în perioada Eocenului*". Deloc surprinzător, situl a fost declarat Patrimoniu Mondial UNESCO în 2005.

Primele fosile au fost descoperite în 1936.

Astăzi, valea este un mare muzeu în aer liber unde artefactele paleontologice sunt expuse pe nisip. Cele mai multe dintre aceste rămășițe aparțin scheletelor de balene și ale strămoșilor lor: spini de pui de balenă „Dorudon", fălci, spini și vertebre de balenă „Basilosaurus" (un cetaceu lung de 15 metri, cu forma unei șopârle sau a unui „dragon" - de unde și numele său științific - cu o gură echipată cu dinți fini și ascuțiți), țestoase, pești-spadă, arici de mare și lista poate continua. De asemenea, pot fi văzute mangrove fosilizate și alte specii de plante.

Gingerich și echipa sa sunt responsabili pentru localizarea a peste o mie de fosile de balenă în ultimii 27 de ani. Dar de unde provin aceste fosile? De unde provin aceste fosile, cum au ajuns acolo? Pentru a obține un răspuns, va trebui să facem un exercițiu de imaginație.

Gândiți-vă la o bestie de 15 metri lungime, cu fălci mari și dinți ascuțiți, care moare și se scufundă pe fundul Mării Tethys, în teritoriile care vor deveni mult timp mai târziu parte a Egiptului.

De-a lungul a milioane de ani, sedimentele se acumulează strat cu strat peste rămășițele sale. În cele din urmă, marea se retrage și expune fundul mării, care se transformă treptat într-un deșert.

Vântul erodează încet gresia și argila care s-au depus deasupra oaselor, gresia și argila care acum fac parte din sol.

Într-o zi, după sute de mii de ani, oamenii de știință, geologii și paleontologii - precum Philip Gingerich - sosesc și finalizează expunerea lor lumii în încercarea de a desluși misterele lor ascunse.

Intervievat de *National Geographic* în Wadi Al-Hitan, Philip Gingerich a declarat, în timp ce curăța cu o pensulă o vertebră de mărimea unui trunchi: „*Petrec atât de mult timp în preajma acestor creaturi acvatice încât, imediat după ce am ajuns aici, trăiesc în lumea lor. Când mă uit la acest deșert, văd oceanul*". El continuă: „*Specimenele complete precum acest Basilosaurus sunt piatra Rosetta*", referindu-se la faptul că astfel de fosile reprezintă verigile care aruncă lumină asupra evoluției balenelor.

El dorește să găsească piesa cheie care să explice evoluția balenelor, plecarea lor pe uscat și întoarcerea lor în mare pe calea lor evolutivă lentă. Într-adevăr, el și-a dedicat o mare parte din

15 Extras dintr-o notă din revista *National Geographic* în care este intervievat Philip Gingerich, unul dintre cercetătorii care au lucrat în Wadi Al-Hitan Egipt, cunoscută sub numele de valea balenelor. Mi s-a părut interesant faptul că el se referă la acestea ca la „monștri marini feroce".

carieră explicării metamorfozei cetaceelor, poate cea mai radicală metamorfoză evolutivă din regnul animal.

Balenele își au strămoșul comun într-un tetrapod (cu patru picioare) cu cap plat, asemănător unei salamandre, care a migrat inițial din mare spre aceste țărmuri în urmă cu 360 de milioane de ani și apoi s-a întors în ea. Descendenții săi - care au migrat pe uscat - și-au îmbunătățit funcțiile plămânilor primitivi și au înlocuit înotătoarele cu picioarele, printre alte adaptări. Aceste mamifere au devenit în cele din urmă unul dintre cele mai de succes grupuri de animale terestre pe care le-am cunoscut vreodată și au ajuns să domine Pământul.

Interesant este că cetaceele s-au întors de unde au venit, din punct de vedere evolutiv, și și-au adaptat din nou corpul la viața în mare. Cum, cum au reușit o transformare atât de mare i-a nedumerit pe oamenii de știință pentru foarte mult timp.

La acea vreme, Charles Darwin a încercat să explice enigma - poate intuind o parte a mecanismului evolutiv - în prima ediție a cărții „*Originea speciilor*”, unde a menționat că a observat urși plutind ore întregi în apă cu gura deschisă, mâncând insecte care pluteau la suprafață. El a spus: „*Nu văd niciun obstacol ca o rasă de urși să fi devenit, prin selecție naturală, din ce în ce mai acvatică în structura și obiceiurile lor, cu o gură din ce în ce mai mare, până când au produs o fiară la fel de monstruoasă ca o balenă*.” Această imagine a fost atât de batjocorită de detractorii săi încât Darwin a eliminat-o din edițiile ulterioare ale lucrării.

În 1977, Gingerich și echipa sa au descoperit oase pelviene și le-au atribuit, în glumă, „balenelor umblătoare”. La momentul respectiv, ideea unor balene care puteau conta pe patru picioare li s-a părut ridicolă. Apoi, odată cu descoperirile ulterioare, piesele puzzle-ului au căzut la locul lor și au explicat clar schimbările adaptative ale acestor animale minunate.

Gingerich însuși a povestit: „*Am devenit din ce în ce mai interesat de uriașa tranziție ecologică realizată de balene. De atunci, mi-am dedicat tot timpul căutării numeroaselor forme de tranziție ale acestui salt gigantic de la uscat la mare. Vreau să le găsesc pe toate*”.

În 1989, paleontologul găsise legătura dintre strămoșii terești și balene. Descoperise, într-un schelet de *Basilosaurus*, primul genunchi cunoscut al unei balene, situat într-o parte a coloanei vertebrale, mult mai jos decât își imaginase el. Aceasta a fost prima dintre numeroasele descoperiri de acest fel. Acum știam ce să caut și unde.

Multă apă a trecut pe sub pod, cum se spune, și multe descoperiri și piese de puzzle au căzut la locul lor, descoperiri care ne arată astăzi un peisaj foarte diferit de cel de acum milioane de ani. În urmă cu 50 de milioane de ani sau mai mult, balenele care locuiau această zonă erau departe de a fi animalele frumoase și pașnice pe care le cunoaștem astăzi. Uriașul *Ambulocetus*, vânător de 700 de kilograme, cu picioare scurte și fălci alungite uriașe, ca un crocodil de mare blănos, sau *Dalanistes*, cu gât lung și cap de hering, ne-ar fi părut cu siguranță - așa cum a scris Tom Mueller - mult mai mult decât „monștri marini feroce”.

Jurnalistul comentează la sfârșitul articolului său: „*Gingrich este încă surprins că unii oameni văd un conflict între religie și știință. În ultima mea noapte în Wadi Al-Hitan, ne-am îndepărtat puțin de tabără, sub un cer plin de stele. Cred că nu am fost niciodată deosebit de devotat*”, a spus el, ”*dar consider că munca mea este foarte spirituală. Doar imaginându-ți balenele care au înotat aici și gândindu-te la modul în care au trăit și au murit și la cât de mult s-a schimbat lumea de atunci, te pune în contact cu ceva mult mai mare decât tine, comunitatea ta sau viața ta de zi cu zi. Își întinse brațele pentru a admira orizontul întunecat și deșertul cu formațiunile sale de gresie sculptate de vânt și nenumăratele balene tăcute. Aici este loc pentru toată religia pe care o dorițI*”.

ANEXA III

Locația Edenului [16]

Oricât de controversate ar fi propunerile egiptologului britanic David M. Rohl, este cert că unele dintre parabolele din *Geneza* seamănă cu evenimente reale care au avut loc cu mii de ani în urmă în împrejurimile lacurilor Van și Urmia, situate în așa-numita „Semilună fertilă”, o regiune vastă care cuprinde sudul Turciei, Irak, Iran, Siria, Palestina și Egipt. Rohl leagă Edenul de râurile care irigă zona.

Egiptologul amintește că Paradisul din *Biblie* este o grădină idilică plină de surse de apă. Curios, în lanțul muntos Taurus, foarte aproape de situl Góbekli Tepe, își au izvorul mai mult de zece râuri. *„Un râu ieșea din Eden ca să ude grădina și de acolo se împărțea în patru brațe”*, spune *Geneza*.

Cele patru râuri primordiale erau Pison, Gibbon, Hidekel - numele ebraic al Tigrului - și Eufrat. Conform teoriei lui Rohl, adevărata identitate a râurilor Gibbon și Pison a fost dezvăluită de Reginald Walker, un erudit britanic, care și-a publicat descoperirile în 1986. Apele râului Aras curg în această regiune a globului. Dar înainte de invazia islamică din secolul al VIII-lea, după cum a descoperit Walker, râul Aras era cunoscut sub numele de Gaihun, echivalent cu Gibbon în ebraică. Astfel, Tigrul de astăzi - în antichitate Hideken - împreună cu Eufratul, Pissoon și Gibbon, formează cvartetul de râuri menționat în Geneză. Locuitorii de pe malurile sale îl navighează astăzi în bărci cu pescaj redus.

La rândul său, David Rohl a găsit dicționare victoriene care se referă la râu ca fiind Gibbon-Aras. Dar există un astfel de râu? În cartea sa, Walker susține că Pison este pur și simplu o derivare a ebraicului Uizon - foarte asemănător cu Pison - numele unui acvifer care irigă terenurile din regiune.

Walker a mai făcut o descoperire. Este vorba despre satul Noqdi, care ar putea fi ținutul Nod, locul unde Cain a plecat în exil după ce l-a ucis pe Abel. Potrivit lui Rohl, locația Noqdi se potrivește perfect cu ceea ce este scris în *Geneza*: *„Cain a ieșit înaintea Domnului și a locuit în țara Nod, care se află la est de Eden*”.

Folosind tot felul de surse, nu doar biblice, controversatul egiptolog britanic susține că locuitorii Paradisului au migrat în Mesopotamia în mileniul VI î.Hr. și s-au stabilit în Sumer, unde a înflorit o mare cultură, care a dus la inventarea scrisului și la crearea orașului Uruk, considerat primul mare oraș al omenirii. Conform Bibliei, câmpia Sumerului, la sud de orașul Zagros, este locul în care urmașii lui Adam au migrat după potopul global.

Așa-numitul „traseu al ceramicii” oferă dovezi ale acestei migrații. Cea mai veche ceramică se găsește în nordul Munților Zagros și datează din mileniul 7 î.Hr. Următoarea generație de ceramică de lut datează din mileniul al șaselea și a fost descoperită la sud de Zagros. Cele mai vechi piese de ceramică „modernă”, datând de cinci mii de ani, au fost descoperite la Uruk.

David Rohl amintește că unele legende antice conțin aceleași parabole și mituri ca și *Biblia*. De exemplu, una sumeriană menționează un deal paradiziac, Du-ku, unde a fost inventată agricultura. De asemenea, „Doamna Muntelui” din tradiția sumeriană era mama tuturor ființelor vii, aceeași considerație acordată Evei în *Vechiul Testament*.

În mitul sumerian al creației, zeul Ninhursak i-a reproșat lui Enki (Adam) că a mâncat planta interzisă din Paradis, un păcat care l-a adus în pragul morții. Lui Ninhursak i s-a făcut milă și a creat o zeiță numită Ninti - Doamna Coastei - pentru a-l vindeca. Egiptologul britanic crede că aceasta a fost originea Evei biblice.

De asemenea, Rohl îndrăznește să identifice locul în care a ajuns Arca lui Noe după potopul global. În opinia sa, evenimentul nu a avut loc pe Muntele Ararat, ci pe un munte numit Judi Dagh, la sud de Lacul Van. Potrivit acestuia, parabola biblică trebuie să conțină un adevăr istoric, având în vedere varietatea de referințe mesopotamiene la inundațiile îngrozitoare care au devastat malurile Tigrului și Eufratului la sfârșitul mileniului al patrulea î.Hr.

---

16 Extras dintr-o notă publicată de Fernando Cohnen (16/12/2007) privind descoperirile făcute la Gobekli Tepe, Turcia.

În altă ordine de idei, egiptologul britanic susține că sumerienii au fost cei care au adus comerțul în Africa de Est, fiind fondatorii Egiptului faraonic, ceea ce a stârnit critici din partea colegilor săi, care resping îndrăzneala sa de a rescrie istoria antică folosind surse biblice.

Traducere realizată cu:

DeepL Translator